

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 8 februari 1921 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående ny definitiv lönereglering för befattningshavare vid statsdepartement och centrala ämbetsverk jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Uti den till riksdagen avlätna, den 7 januari 1921 dagtecknade propositionen angående statsverkets tillstånd och behov, har Kungl. Maj:t, med åberopande av statsrådsprotokollet över finansärenden den 31 december 1920, under rubrik: »För flera huvudtitlar gemensamma frågor» (punkt 1) föreslagit riksdagen att

dels godkänna ett vid nämnda protokoll fogat förslag till avlöningsreglemente för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, jämte den reglementet bilagda, på grundvalen av de för år 1921 gällande stater uppgjorda tjänsteförteckning, dock att, i den mån ändringar i nämnda tjänsteförteckning göras genom beslut av 1921 års riksdag, Kungl. Maj:t skall äga att vid utfärdande av författning i ämnet vidtaga motsvarande ändringar i tjänsteförteckningen;

dels godkänna ett vid berörda protokoll fogat förslag till kungörelse angående tillämpning av avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen m. m., dock att, i den mån ändringar i nämnda förslag göras genom beslut av 1921 års riksdag, Kungl. Maj:t skall äga att vid kungörelsens utfärdande vidtaga motsvarande ändringar;

dels medgiva, att Kungl. Maj:t må, i huvudsaklig överensstämmelse med de av löneregleringskommittén angivna och av departementschefen tillstyrkta grunder, utfärda nödiga bestämmelser i fråga om över-

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 6 saml. 9 häft. (Nr 9.)

gång på ny stat för de tjänstemän, å vilka avlöningsreglementet skulle äga tillämpning;

dels besluta, att, där tjänsteman, å vilken avlöningsreglementet skulle äga tillämpning, enligt dittills gällande avlöningsbestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, vid ingången av januari månad 1922 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av år 1921 innehade, i förskott uppburet för januari månad 1922, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för tjänsteman, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle eller fri bostad jämte uppvärmning och fri belysning, bör ökas med värdet, enligt vederbörande myndighets uppskattning, av denna förmån för en månad;

dels medgiva, att kostnaderna för senast berörda övergångsanordning må bestridas av de i vederbörande stater upptagna anslagsposterna till avlöning åt ordinarie tjänstemän;

dels medgiva, att kostnaderna för de förmåner, som omförmälas i 7, 25, 26, 27, 28, 29 och 32 §§ av avlöningsreglementet, må bestridas i enlighet med de grunder, som av löneregeringskommittén angivits och av departementschefen tillstyrkts;

dels medgiva, att, därest Kungl. Maj:t antingen med stöd av 31 § av löningsreglementet för särskilda fall finner en avvikelse från de i 19 § av reglementet stadgade regler om vikariatsersättning påkallad eller i motsvarande fall med stöd av 34 § tillerkänner icke-ordinarie befattningshavare vikariatsersättning, Kungl. Maj:t må äga att för ändamålet taga i anspråk de i vederbörande stater upptagna anslagsposterna till avlöning åt ordinarie tjänstemän;

dels medgiva, att sådana vid de verk, å vilka avlöningsreglementet skulle äga tillämpning, anställda tjänstemän, vilka nu äro uppförda å övergångsstater, må, därest de kvarstanna å övergångsstat, bibehållas vid samtliga enligt dessa stater utgående avlöningsförmåner jämte tillfällig löneförbättring och personliga lönetillägg, där sådana förekomma;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i förekommande fall medgiva, att avlöningsreglementet må äga tillämpning jämväl å en å äldre stat än den nuvarande kvarstående tjänsteman, därest denne förklarar sig villig underkasta sig nämnda reglemente;

dels ock medgiva, att, därest Kungl. Maj:t finner så erforderligt, de i avlöningsreglementet omförmälda bostads- och lönenämnder må träda i verksamhet redan under år 1921.

I enlighet med grunderna för kamrarnes remiss av statsverkspropositionen behandlar statsutskottet här nedan denna framställning med undantag av de delar, som beröra befattningshavare under jordbruksdepartementet.

I avseende å utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokoll.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft ett flertal inom riksdagen väckta motioner — vilka samtliga blivit remitterade till statsutskottet, motionerna II: 81 och 82 i de delar, som ankomma på detta utskotts behandling — nämligen

av herr *F. Block m. fl.* (II: 81), däri hemställts, att riksdagen vid prövning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag ville besluta sådan höjning i lönebeloppen, eventuellt vissa befattningshavares uppflyttning i högre lönegrad, att skäligen ersättning lämnas för ifrågasatt ökning i arbetstiden;

av herr *R. Sandler* (I: 59), däri hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts föreliggande förslag till avlöningsreglemente, att byråchef för lagärenden i social- och finansdepartementen måtte tillerkännas arvode av, för år räknat, 15,000 kronor;

av herr *N. Alexanderson m. fl.* (I: 103) samt av herrar *C. Hederstierna* och *E. Löfgren* (II: 151), i vilka lika lydande motioner hemställts, att riksdagen, därest Kungl. Maj:ts förevarande förslag skulle i väsentliga delar vinna riksdagens bifall, måtte vid frågans behandling beträffande avlöningsförmåner för justitieråd och regeringsråd fästa behörigt avseende vid i motionerna framställda erinringar rörande dessa befattningshavares särskilda ställning och hittills tillämpad relation emellan deras löneförmåner och dem, som tillkomma å ena sidan övriga domare, å andra sidan högre befattningshavare inom förvaltningen;

av herr *F. Block m. fl.* (II: 83), däri hemställts, att riksdagen ville besluta, att de av Kungl. Maj:t nu föreslagna årliga löneförmånerna för justitieråd, regeringsråd och presidenter höjas med 4,000 kronor för vardera och de för medicinalråden med 3,000 kronor för vardera, vilket skulle betinga en ökning i det äskade anslaget med 159,000 kronor;

av herr *J. B. Johansson* (I: 104) och av herr *A. Lindman m. fl.* (II: 72), i vilka uti nu förevarande hänseende lika lydande motioner bland annat hemställts, att riksdagen måtte besluta, att, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag till avlöningsreglemente 1 avd. 2 kap. 5 § och den till 3 kap. 8 § hörande bilagan med tjänsteförteckning, chefen för byggnadsstyrelsens byggnadsbyrå skall tillsättas genom förordnande på viss tid med ett arvode, för år räknat, av 16,000 kronor;

av herr *S. Lübeck* (II: 76), däri hemställts, att riksdagen med ändring av den till Kungl. Maj:ts förslag till avlöningsreglemente 1 avd. 3 kap. 9 § hörande tjänsteförteckningen måtte besluta, att förste byråingenjörer vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen skola tillhöra sjuttonde och byråingenjörer femtonde lönegraden;

av herr *A. Rune* (I: 60), däri, under förutsättning att riksdagen beslutar löne reglering för medicinalstyrelsen, hemställts, att i samband därmed även lönen för överinspektören för sinnessjukvården måtte varda reglerad, och i sådant avseende föreslagit, att denna lön måtte bestämmas till 12,000 kronor; samt

av herr *F. Block m. fl.* (II: 82), däri hemställts, att riksdagen måtte besluta, att 25 § i förslaget till avlöningsreglemente skall erhålla enahanda lydelse som 26 § i kommunikationsverkens avlöningsreglemente den 19 »januari» 1919 (S. F. S. 1919 nr 343).

I avseende å de av motionärerna till stöd för förslagen förebragta skäl tillåter sig utskottet hänvisa till motionerna.

Genom det avlöningsreglemente, som i enlighet med 1919 års riksdags beslut utfärdades för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk, kom ett gemensamt lönesystem för dessa verk — de s. k. kommunikationsverken — till stånd samt vunno åtskilliga i lönetekniskt hänseende nya principer tillämpning.

Sedan fråga uppkommit, huruvida icke det för kommunikationsverken beslutade lönesystemet och därmed förknippade löneprinciper borde överföras och komma i tillämpning inom andra grenar av den civila statsförvaltningen, förklarade i ett uttalande till statsrådsprotokollet den 31 december 1919 dåvarande chefen för finansdepartementet, att starka skäl syntes tala för att, med sålunda given utgångspunkt, en allmän revision komme till stånd rörande de inom övriga grenar av den civila statsförvaltningen gällande löne regleringar med därtill hörande villkor och bestämmelser. Beträffande ordningen och sättet för denna allmänna revision syntes det departementschefen vara mest ändamålsenligt, att början gjordes med utarbetande av förslag till ny definitiv löne reglering för dels statsdepartementen och de centrala ämbetsverk, vilkas avlöningsförhållanden i huvudsak anslöte sig till den s. k. statskontorstypen, dels någon av de lokala förvaltningarna, i första hand fångvårdsstaten. I anslutning till vad departementschefen i angivna hänseende sålunda uttalat och till vissa av honom i samma yttrande till statsrådsprotokollet närmare fixerade riktlinjer uppdrog Kungl. Maj:t åt 1902 års löne regleringskommitté att verkställa utredning beträffande

ny definitiv löneroglering för befattningshavare vid statsdepartementen, centrala ämbetsverk och fängvårdsstaten.

I anledning av detta uppdrag avgav lönerogleringskommittén ett den 3 november 1920 dagtecknat betänkande med förslag till ny definitiv löneroglering för befattningshavare vid statsdepartementen och de centrala ämbetsverken. På grundvalen av och i huvudsaklig anslutning till lönerogleringskommitténs förslag är Kungl. Maj:ts förevarande framställning i ämnet gjord.

Det föreliggande förslaget har sålunda till allmän utgångspunkt tagit det nya lönesystemet för kommunikationsverken. Detta innebär, vad avlöningsbeloppens storlek beträffar, att avlöningarna även för de förvaltningsgrenar, som innefattas i förslaget, anpassats efter den prisnivå, som, att döma av stegringen i levnadskostnaderna under åren närmast före världskrigets utbrott, skulle under normala förhållanden varit rådande i början av 1920-talet. Självfallet skulle vid bifall till förslaget såväl den tillfälliga löneförbättring, som för närvarande utgår, bortfalla för de befattningshavare, som nu avses, som ock det till samma befattningshavare utgående dyrtidstillägget underkastas en viss reduktion och i avseende å sina grunder bringas i överensstämmelse med vad därutinnan är eller kan bliva gällande för kommunikationsverken. Genom en dylik reduktion av dyrtidstilläggen skulle den föreslagna lönerogleringen icke komma att medföra någon mer väsentlig ökning av statsutgifterna. Denna löneroglering bleve i själva verket för hela den tid, varunder dyrtidstillägg utgår, egentligen blott en omläggning av statstjänarnas botteninkomst med därtill fogade villkor och rättigheter. Syftet med den nu föreslagna lönerogleringen är nämligen, sådana förhållandena nu utvecklats sig, icke så mycket att åstadkomma förbättrade avlöningsförmåner för tjänstemännen som snarare att bringa i tillämpning ett avlöningssystem, som bättre än de nuvarande lönebestämmelserna tillgodoser kraven på enkelhet och överskådlighet i statstjänstemännens avlöningsförhållanden, på samma gång det medför vissa andra fördelar och genom den över lag höjda grundlönen medgiver förbättrade pensionsförmåner. Att emellertid en och annan befattning omplacerats och erhållit en högre plats på löneskalan än den förut intagit, är en anordning, som följer av under tidens lopp skedda förskjutningar i arbete och ansvar emellan olika befattningar och som jämväl vidtagits i motsvarande fall vid föregående omregleringar av avlöningsförhållanden. I och för sig behöver ej heller en dylik anordning innebära någon nämnvärd avvikelse från den angivna huvudprincipen. Såväl i sistnämnda fall som därest i övrigt en faktisk avlöningsförbättring

skulle för vissa tjänstemannagrupper komma till stånd, skulle den relativt begränsade merutgift, som härav kan betingas, kunna försvaras som ett vederlag för den ökade tjänstgöring, som i samband med regleringen skulle åläggas nu ifrågavarande befattningshavare, och följaktligen för den ökade arbetskraft, som härigenom skulle komma staten till godo.

Förslaget grundar sig nämligen på den allmänna förutsättningen, att den olikhet som nu råder i avseende å den dagliga arbetstidens längd mellan kommunikationsverkens styrelser — 7 timmar — och den centrala förvaltningen i övrigt — 6 timmar — skulle bortfalla och att arbetstiden för samtliga dessa förvaltningsgrenar i regel bestämdes till minst 7 timmar varje söckendag.

Kungl. Maj:ts på löneregeringskommitténs förslag byggda framställning är huvudsakligen inskränkt till rena löneregeringsfrågor, och hava, i motsats till vad vid löneregeringar tillförne varit brukligt, de organisatoriska spörsmålen i regel lämnats å sido. Ett undantag bildar dock förslaget om inrättande av en ny kvinnlig biträdesgrad, lägre än den nuvarande första graden och avsedd för befattningshavare med folkskolebildning, åt vilka renskrivning och andra enklare göromål med fördel skulle kunna anförtros.

I likhet med vad som skett beträffande kommunikationsverken, hava nu avlöningsbestämmelserna för den övriga centralförvaltningen sammanförts i ett gemensamt avlöningsreglemente, innehållande lönesystemets huvudgrunder. Detta avlöningsreglemente är med tanke på lönesystemets tilltänkta utsträckningar till andra områden av administrationen avsett att gälla för de förvaltningsgrenar, beträffande vilka sådant varder av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämt. Vid reglementet är som bilaga fogad en tjänsteförteckning, vilken är uppgjord på grundvalen av det i 1921 års stater upptagna antalet befattningar. De särskilda för olika förvaltningsgrenar erforderliga specialbestämmelser, vilka icke ansetts böra inrymmas i avlöningsreglementet, skulle sammanfattas i en särskild kungörelse.

*Utskottets
yttrande.*

De olika avlöningsförhållanden, som hittills gällt för olika grenar av statsförvaltningen, hava haft att uppvisa de mest i ögonen fallande skiljaktigheter såväl i avseende å själva avlöningsbeloppen för likvärdiga eller jämförbara tjänster som beträffande lönesystemens struktur och inre sammanhang. En strävan har emellertid på senare tider gjorts gällande att söka i görligaste mån vinna enhetlighet på dessa områden, och såsom ett första resultat av denna strävan är att betrakta det nyligen för de fyra s. k. kommunikationsverken beslutade gemensamma

lönesystemet. Från denna synpunkt torde man ock böra skärskåda det föreliggande förslaget, som i huvudsak anpassats efter kommunikationsverkens lönesystem och avser att på den övriga centralförvaltningen och överdomstolarna införa detta systems huvudgrunder. Den av löne-regleringskommittén verkställda utredningen har ock givit vid handen, att en dylik anordning är möjlig. Då utskottet i förslaget ser en åtgärd, som är ägnad att genom införande av viss likformighet i avlöningsförhållandena förebygga slitningar olika grupper av statstjänare emellan, anser sig utskottet böra i stort sett tillstyrka detsamma. Ej minst ledes utskottet härvid av de obestriddigt rättvisa grunder, som känneteckna det föreslagna lönesystemet, och de i förhållande till gällande bestämmelser uppenbara fördelar från enkelhetens och överskådlig-hetens synpunkt, som med det nya systemets införande stå att vinna.

Såsom ovan antytts, skulle de ökade grundlönerna i stort sett kompenseras av däremot svarande minskningar av dyrtidstilläggen. Själv-fallet skulle nämligen för de befattningshavare, som innefattas i förslaget, dyrtidstilläggsgrunderna bliva desamma som för kommunikationsverkens tjänstemän. I följd härav blir den verkliga utgift för statsverket, som skulle betingas av ett bifall till den föreliggande framställningen, reducerad till väsentligt mindre proportioner än vid första påseende kan synas. En viss merkostnad för staten torde visserligen genom förslagets antagande icke kunna undvikas, men dels kommer denna merkostnad, av allt att döma, att kunna hållas inom rimliga gränser, dels kan densamma, på sätt ovan anförts, betraktas såsom ett vederlag för den utsträckta arbetstiden med därav följande ökad arbetsprestation, som är en av förslagets förutsättningar. En utsträckning av den dagliga arbetstiden till sju timmar för de tjänstemannagrupper, varom nu är fråga, bör enligt utskottets mening i görligaste mån genomföras, och torde man vid sådant förhållande kunna förvänta, att — om också ej omedelbart en reducering av ämbetsverkens tjänstemannapersonaler kommer till stånd — några mera väsentliga krav på ökade anslagsmedel till förstärkning av verkens arbetskrafter ej måtte från ämbetsverkens sida under den närmaste tiden göras gällande.

Vad angår den av herr Block m. fl. väckta motionen angående en sådan höjning av avlöningarna, att skälig ersättning lämnas för ifrågasatt *ökning i arbetstiden* vill utskottet — i den mån ett dylikt krav ej allaredan är tillgodosett genom den av Kungl. Maj:t föreslagna löneskalan och dess tillämpning på olika tjänstemannagrupper — allenast erinra om de vid sidan av den kontanta avlöningen liggande obestridd-

liga fördelar för tjänstemännen, vilka känneteckna det föreliggande förslaget. Likaledes må påpekas, att samma förslag står i god överensstämmelse med av vissa grupper bland centralförvaltningens tjänstemän upprepade gånger uttalade önskningsar om utsträckning av tillämpningen av kommunikationsverkens lönesystem jämväl till andra förvaltningsgrenar. I följd härav bör uppenbarligen konsekvensen fordra, att de allmänna förutsättningarna beträffande arbetstidens längd varda, i den mån sig göra låter, i motsvarande grad uppfyllda.

Har utskottet sålunda ansett sig böra i princip tillstyrka det föreliggande förslaget, förekomma vissa detaljfrågor, till vilka utskottet icke kunnat obetingat uttala sin anslutning eller beträffande vilka utskottet hyser en mot departementschefen avvikande uppfattning. Såsom ovan omnämnts, har departementschefen i stort sett upptagit lönereglerningskommitténs förslag oförändrat, men i vissa punkter föreslagit smärre avvikelser eller gjort åtskilliga erinringar. Utskottet vill här nedan angiva de punkter, beträffande vilka utskottet föranletts att göra särskilda uttalanden eller att framlägga en från Kungl. Maj:ts förslag avvikande mening.

I avseende å den för *justitieråd och regeringsråd* föreslagna avlöningen — 18,000 kronor — har departementschefen hyst tvekan, huruvida densamma i förhållande till avlöningen för andra högre ämbetsmän är ur alla synpunkter lämpligt avvägd och har departementschefen med hänsyn därtill, att sagda befattningshavare äro underkastade en strängare regel än andra tjänstemän i fråga om möjligheten att med sina tjänster förena enskilda befattningar, funnit den föreslagna avlöningen möjligen för knapp. Vidare har departementschefen funnit skäl förefinnas för en höjning av avlöningen till *presidenterna i hovrätterna* samt *i kammarrätten* och *i försäkringsrådet*. Något förslag i angivna hänseenden har icke framställts, men hava berörda frågor ansetts böra bliva föremål för förnyat övervägande. Motionsvis hava yrkanden framställts, vilka dels gått ut på förslag om närmare angiven höjning av avlöningarna till justitieråd, regeringsråd och presidenter (motion II: 83) dels ock velat vid bedömande av avlöningsförmånerna för justitieråd och regeringsråd anbefalla till närmare beaktande vissa i motionerna framställda erinringar rörande dessa befattningshavares särskilda ställning och hittills tillämpad relation i avseende å löneförmånerna för dem och andra högre tjänst innehavare (motioner I: 103 och II: 151).

Utskottet vill för sin del ej frångå de erinringar, som i sistberörda motioner blivit förebragta, ett visst berättigande. Det må näm-

ligen erkännas, att justitieråd och regeringsråd, vilka hittills intagit en i förhållande till övriga statens befattningshavare markerad särställning, blivit i det föreliggande förslaget, procentuellt sett, mindre tillgodosedda än andra tjänstemän i chefsställning, vadan vissa skäl kunna anföras för en ändring av förslaget till förmån för högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter. Ett så omfattande lönereglerringsförslag som det föreliggande måste självfallet i sig inrymma en och annan punkt, där på grund av olika uppfattningar en mera speciell prövning bör komma till stånd. Hit vill utskottet hänföra spörsmålet om justitierådens och regeringsrådets avlöningsförhållanden, och delar utskottet den av departementschefen uttalade uppfattningen om önskvärdheten av förnyat övervägande av frågan. Då utskottet sålunda anser sig böra tillstyrka det föreliggande förslaget beträffande justitieråden och regeringsråden och följaktligen, i betraktande av vad ovan anförts, ansluter sig till departementschefens i denna punkt uttalade mening, sker det desslikes under den uppfattningen, att en slutlig prövning av denna fråga med större säkerhet låter sig göra i samband med den definitiva regleringen av ifrågavarande befattningshavares pensionsförhållanden. Någon ändring i förslaget har utskottet vid anförda förhållanden icke ansett sig böra ifrågasätta.

Beträffande sättet för *expeditionsschefernas tillsättande* hade lönereglerringskommittén upptagit ett förut av kommittén framlagt förslag om tillsättande av dessa tjänster förmedelst fullmakt i stället för såsom nu förmedelst förordnande tillsvidare. Departementschefen åter har tillkännagivit en annan uppfattning och icke funnit skäl föreligga för ett frångående av nuvarande anordning.

Utskottet har i anslutning till lönereglerringskommitténs uppfattning icke kunnat undgå finna, att övervägande skäl kunna anföras för en sådan åtgärd, som knyter expeditionsscheferna fastare vid departementen och dess arbetsuppgifter. Om alltså enligt utskottets mening omständigheter kunna förebringas, vilka tala för beredande av fullmakt åt departementskansliernas närmaste chefer, ställer sig utskottet dock tveksamt till frågan med hänsyn till den korta tid, som förflutit sedan de nuvarande expeditionsschefstjänsternas tillkomst. I anledning av att riksdagen så sent som år 1917 fattat beslut i denna sak, synes en något längre tids erfarenhet böra avvaktas, innan en ändring vidtages av detta beslut. Utskottet finner sig alltså böra tillstyrka den av Kungl. Maj:t från lönereglerringskommitténs förslag gjorda avvikelser i avseende å formen för expeditionsschefstjänsternas tillsättande.

För en var av *byråcheferna för lagärenden i social- och finansdepartementen* samt för *ledamoten å justitiedepartementets lagavdelning* har löneregleringskommittén föreslagit ett arvodesbelopp, som motsvarar begynnelseavlöningen för befattningshavare i den av kommittén för ordinarie tjänstemän enligt avd. B föreslagna 20:e lönegraden, ortsgruppen G, eller alltså 10,500 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär, att arvodesbeloppet för bemälda befattningshavare bestämmes till 12,000 kronor, vilken summa ungefär motsvarar slutavlöningen i den 20:e lönegraden. Motionsvis har yrkats en höjning av avlöningen för en var av lagbyråcheferna i finans- och socialdepartementen till 15,000 kronor (motion I: 59).

I likhet med vad utskottet ovan i fråga om justitieråd och regeringsråd anfört, anser utskottet skäl kunna anföras för en höjning av arvodena för sistbemälda lagbyråchefer utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Gentemot dessa skäl kunna å andra sidan omständigheter andragas till förmån för såväl löneregleringskommitténs ställning som Kungl. Maj:ts förslag. Det må nämligen erinras, att samtliga tre berörda byråchefstjänster i synnerligt utpräglad grad framtråda såsom övergångsposter och att vid sådant förhållande någon risk näppeligen föreligger att icke för dessa erhålla fullt kvalificerade personer. Då jämväl i denna fråga skiftande meningar kunna göras gällande, anser utskottet densamma vara förtjänt av närmare prövning. Tills sådan blivit verkställd och beslut med anledning därav fattat, synes det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet vara skäligt och har utskottet alltså ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

I detta sammanhang vill utskottet ej underlåta påpeka, hurusom det lagstiftningsarbete, som påvilar bemälda befattningshavare, måste på grund av sakens natur fördela sig tämligen ojämnt på olika tider, i det att periodvis arbetet hopar sig i stor omfattning för att under andra tider måhända ej lämna sin man full sysselsättning. I detta hänseende förutsätter utskottet, att, därest i ett eller annat fall lagstiftningsarbetet beträffande det egna departementets arbetsområde icke skulle lämna full sysselsättning, vederbörande måtte tagas i anspråk för dylikt arbete, tillhörande annat departements område. Den omständigheten att vederbörande formellt är knuten vid ett visst departement synes icke böra utgöra något hinder för en dylik anordning.

I avseende å de olika *tjänstegradernas placering på avlöningsskalan* hava de nu gällande avlöningsgraderna tjänat till utgångspunkt, varjämte jämförelser sökts med motsvarande befattningshavare inom kommunikationsverken. Särskilt beträffande frågan rörande den nu-

varande s. k. andra normalgradens placering i det nya avlöningssystemet hava delade meningar gjorts gällande. I likhet med vad som skett för kommunikationsverken har löneredgeringskommittén föreslagit en tudelning av denna grad — sekreterargraden —, varvid kommittén, såsom fallet är beträffande kommunikationsverken, till den 15:e lönegraden hänfört flertalet befattningar inom denna grupp, men icke ansett sig böra föreslå en placering av övriga till densamma hörande tjänster i högre lönegrad än den 16:e, under det att för kommunikationsverken den s. k. högre sekreterargraden hänförts till den 17:e lönegraden. Reservationsvis hava inom kommittén vissa yrkanden framställts, vilka gått ut på, dels att de av kommittén till den 16:e lönegraden hänförda tjänsterna bort i stället upptagas i den 17:e lönegraden, dels ock att man bort utgå från den 16:e lönegraden såsom den normala och därefter undersöka, vilka befattningar bort placeras i den 17:e och huruvida några befattningar bort hänföras till den 15:e lönegraden.

Departementschefen har ställt sig på samma ståndpunkt som senast anförda yrkande. Enligt hans mening vore den ändamålsenligaste anordningen den, att samtliga ifrågavarande befattningar nu hänfördes till den 16:e lönegraden, varvid dock borde förutsättas, att en dylik åtgärd endast vore att betrakta såsom en anordning tills vidare, och borde det få bliva en uppgift för den föreslagna lönenämnden eller annan särskild beredning att efter närmare prövning föreslå den omgruppering, d. v. s. den nedflyttning av vissa tjänster till den 15:e och uppflyttning av vissa tjänster till den 17:e lönegraden, som kunde finnas vara av förhållandena påkallad. Härav skulle betingas en kostnadsökning utöver kommitténs förslag med omkring 130,000 kronor.

Utskottet kan för sin del icke dela den av departementschefen angivna ståndpunkten. Att nu företaga en samfälld uppflyttning av samtliga ifrågavarande befattningar till den 16:e lönegraden och, under åberopande av att en dylik anordning endast är att betrakta som ett provisorium, sedermera eventuellt företaga en nedflyttning av vissa tjänster till den 15:e lönegraden, torde ej lämpligen låta sig göra. Men själva utgångspunkten för departementschefens uppfattning, nämligen att man borde utgå från den 16:e lönegraden som den normala, kan utskottet ej heller dela. Den nuvarande s. k. andra normalgraden tjänar som bekant till förebild för ett flertal olika lönetyper inom skilda grenar av statsförvaltningen. En placering av denna grad i den 16:e lönegraden skulle alltså medföra vittgående ekonomiska konsekvenser, på samma gång motsvarande krav skulle resas från kommunikationsverkens sida och, därest de bifölles, vålla en rubbning av det för dessa verk nyligen

beslutade lönesystemet. Utskottet anser sig följaktligen böra i förevarande punkt tillstyrka löneregleringskommitténs förslag. Vissa jämkningar i den av Kungl. Maj:t föreslagna tjänsteförteckningen bliva en följd härav.

Ej heller beträffande andra befattningshavare än nu särskilt omnämnts har utskottet funnit skäl föreligga för ett frångående av löneregleringskommitténs i detta fall av Kungl. Maj:t tillstyrkta förslag. Utskottet kan följaktligen ej tillstyrka det motionsvis (motion II: 83) framlagda förslaget beträffande högre avlöningsförmåner för medicinalråden.

Det motionsvis framställda yrkandet om *ändrad tjänsteställning* och förbättrade avlöningsförmåner för *chefen för byggnadsstyrelsens byggnadsbyrå* (motioner I: 104 och II: 72) kan utskottet ej heller biträda. Sagda yrkande är i sistberörda motioner förbundet med ett spörsmål av en ekonomiskt ganska betydelsefull innebörd, nämligen frågan i vad mån den genomförda omorganisationen av byggnadsstyrelsen medför eller kan väntas medföra åsyftad planmässighet och sparsamhet i utförandet av statens husbyggnadsarbeten. I fråga om detta spörsmål kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande. Skulle det efter närmare prövning befinnas önskligt, att en ingående utredning verkställdes beträffande möjlighet för byggnadsstyrelsen att efter en eventuell omorganisation tillgodose de i motionerna åsyftade kraven på ökad planmässighet och sparsamhet i byggnadsarbetet, torde givetvis i detta sammanhang spörsmålet uppkomma rörande ändrad tjänsteställning och förbättrade lönevillkor för den befattningshavare i styrelsen, på vilken ansvaret för statens byggnadsarbeten närmast vilar. Då i allt fall själva kärnpunkten i berörda motioner avser en fråga av organisatorisk innebörd och dylika frågor äro ämnade att hållas utanför det föreliggande löneregleringsspörsmålet, ser utskottet häri en ytterligare anledning att nu ställa sig avvisande till sagda yrkande i vad det avser ändring i byggnadsstyrelsens avlöningsstat.

I motionen II: 76 har föreslagits en omgruppering av vissa tjänstemän i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Frånsett att utskottet icke kan finna hållbar den av motionären gjorda jämförelsen med vissa tjänstemän i kommunikationsverken, där arbetet utan tvivel är mera jäktande och krävande än i ett verk av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens mera administrativa och kontrollerande läggning, vill utskottet till stöd för sitt avstyrkande av motionen allenast erinra om den av motionären själv åberopade frågan om en genomgripande omreglering i förening med organisatoriska förändringar beträffande sagda styrelse.

Jämval i motionen I:60 beröres en fråga, som enligt utskottets mening är i viss mån av organisatorisk innebörd; det gäller uppförande å medicinalstyrelsens stat av befattningen såsom överinspektör för sjuksjukvården i riket. Då utskottet anser frågan härom kunna utan olägenhet anstå och spørsmålet rörande överinspektörens avlöningsförhållanden lämpligen bära upptagas i samband med frågan om hospitalspersonalens löneroglering, finner sig utskottet nu bära avstyrka ifrågavarande motion.

Ordinarie *revisionssekreterare* åtnjuter nu en avlöning, som är lika med slutavlöningen för en tredje normalgradens tjänsteman. Lönerogleringskommittén har icke funnit anledning att vid införandet av det nya systemet bibehålla denna anordning, utan skulle revisionssekreterarna bliva fullt jämställda med exempelvis byråchefer och hovrättsråd, d. v. s. erhålla en avlöning efter den 20:e lönegraden. Departementschefen har visserligen icke funnit lämpligt att nu till förmån för revisionssekreterarna ifrågasätta en rubbning i det av kommittén föreslagna avlöningssystemet. Då emellertid departementschefen hyste den uppfattningen, att revisionssekreterarna borde bättre tillgodoses, och ansåg spørsmålet förtjäna att underkastas ett närmare skärskådande, hade han tänkt sig i avvaktan härå såsom ett provisorium en sådan anordning kunna tillvidare vidtagas, att ordinarie revisionssekreterare tillerkändes utöver sin ordinarie avlöning ett särskilt arvode av 500 kronor. I fråga om för detta ändamål erforderliga medel, vilka borde utgå å extra stat, förklarade han förslag framdeles komme att föreläggas riksdagen.

Att med särskilda tilläggsarvoden utöver den ordinarie fastställda lönen tillgodose en hel tjänstemannakår över lag anser utskottet vara en anordning, som från löneteknisk synpunkt synes mindre tilltalande. I den mån den ordinarie avlöningen för revisionssekreterarna kommer att visa sig vara mindre väl avvägd, torde frågan härom bära bliva föremål för en närmare undersökning och prövning i syfte att söka åvägabringa en anordning, som giver dessa befattningshavare en i förhållande till andra tjänstemän fullt rättvis ställning i lönehänseende. Utskottet har följaktligen icke kunnat biträda departementschefens mening rörande det ifrågasatta särskilda avlöningstillägget.

I 10 § 3 och 4 mom. av förslaget till avlöningsreglemente innefattas, bland annat, bestämmelser rörande *uppskov med uppflyttning i högre löneklass* med hänsyn till mindre väl vitsordad tjänstgöring. I 3 mom. har utskottet företagit mindre jämkning av formell natur i syfte att bringa ordalydelsen i närmare överensstämmelse med den av löne-

Statsutskottets utlåtande Nr 9.

regleringskommittén ursprungligen föreslagna texten. Beträffande 4 mom. har här Kungl. Maj:t gjort en avvikelse av saklig innebörd från löne-regleringskommitténs förslag. Utskottet har funnit sig kunna biträda vad Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit.

Från kommunikationsverkens avlöningsreglemente hade löne-regleringskommittén upptagit bestämmelser om *kallortstillägg* med vissa efter sex olika kallortsklasser bestämda belopp. I samband härmed hade kommittén erinrat om en av riksdagen begärd utredning i fråga om beredande åt de i norra delarna av landet stationerade tjänstemännen av särskilda förmåner samt påpekat, att riksdagens skrivelse i ämnet, vilken överlämnats till kommittén för att tagas i betraktande i nu förevarande sammanhang, borde bliva föremål för vidare behandling, vare sig nu denna vidare utredning komme att anförtros åt kommittén eller åt särskilda sakkunniga. I en vid kommittébetänkandet fogad reservation hade tre av kommitténs ledamöter yrkat, att avlöningsformen kallortstillägg icke måtte ingå i nu föreliggande förslag utan att spørsmålet härom måtte upptagas i samband med ovanberörda av riksdagen begärda utredning. Departementschefen har förklarat sig vara övertygad om, att alla åtgärder vore starkt av nöden, som kunde vidtagas för ett bättre tillgodoseende av tjänstemännen i Norrland, och därför icke tvekat att tillstyrka kommittémajoritetens förslag. Den av riksdagen begärda utredningen borde enligt hans mening också med det snaraste komma till stånd.

Ehuru utskottet funnit skäl förefinnas för den åskådning, som gjorts gällande i den inom löne-regleringskommittén avgivna reservationen, har utskottet dock ej velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag i denna punkt, men förutsätter utskottet, att en blivande kallortsklassindelning beträffande de förvaltningsgrenar, varå det föreslagna reglementet skulle äga tillämpning, icke bereder hithörande tjänstemän en fördelaktigare ställning än som nu tillkommer motsvarande befattningshavare inom kommunikationsverken.

Vad departementschefen vidare i statsrådsprotokollet anført i fråga om *vikariatsersättningar* likasom vad som föreslagits beträffande *ferier* för vissa befattningshavare i kammarrätten har icke givit utskottet anledning till erinran.

Löne-regleringskommitténs förslag innebar för de tjänstemän, på vilka det föreslagna avlöningsreglementet skulle äga tillämplighet, förmånen av *fri läkarvård jämte läkemedel* vid skada till följd av olycks-

fall i tjänsten. Reservationsvis hade inom kommittén yrkats, i likhet med vad som gällde för kommunikationsverkens personal, fri läkarvård jämte läkemedel vid varje sjukdomsfall, sålunda utan nyss angivna begränsning. Departementschefen har förklarat sig nu sakna anledning tillstyrka ett frångående av kommittémajoritetens uppfattning i förevarande punkt. Motionsvis har yrkande framställts om bifall till den inom lönerogleringskommittén avgivna reservationen (motion II:82).

Utskottet anser sig i förevarande punkt böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Mot det av Kungl. Maj:t föreslagna undantaget för justitieråd och regeringsråd från den allmänna föreskriften om *tjänstledighetsavdrag vid sjukdom* har utskottet intet att erinra. Likaså tillstyrker utskottet de på grundvalen av lönerogleringskommitténs förslag ifrågasatta anordningarna vid *övergången till det nya avlöningssystemet*. Ej heller beträffande den föreslagna ändrade *uppställningen av staterna* för vederbörande ämbetsverk har utskottet någon gensaga av principiell innebörd att göra. Uppmärksammas må, att av bifall till utskottets förslag beträffande vissa befattningshavares placering å avlöningsskalan en ned-sättning av de utav Kungl. Maj:t föreslagna slutsummorna å vederbörande stater kommer att följa.

Beträffande till sist vad departementschefen anfört i fråga om *tjänstemän* med avlöning från medel anvisade å *extra stat* vill utskottet framhålla, att här endast är fråga om beräkningen av i riksstaten uppförda eller föreslagna anslag. Då departementschefen förordar, att avlöningen till befattningshavare å extra stat må beräknas att utgå efter den löneklass, som ligger närmast under begynnelseavlöningen för motsvarande ordinarie befattning, vill utskottet betona, att detta må allenast betraktas som en beräkningsgrund till ledning vid uppskattandet av storleken av vederbörande anslag. Till vilka belopp själva avlöningarna till ifrågavarande extra tjänstemän skola uppgå, är en fråga, som sedermera torde komma att i varje särskilt fall böra underkastas närmare prövning av den i förslaget ifrågasatta lönenämnden.

I fråga om *fastställandet av den nu föreslagna tjänsteförteckningen* synes det utskottet lämpligt, att densamma i förevarande sammanhang allenast bliver föremål för beslut, i vad den avser befattningshavarnas gruppering i lönegrader. Antalet befattningar torde framdeles böra under de särskilda huvudtitlarna bliva ämne för särskild prövning och särskilda beslut. Likaså finner utskottet ändamålsenligt, att nu, beträffande

såväl tjänsteförteckningen som den här nedan under b) omnämnda kungörelsen, undantag göras för sådana delar, beträffande vilka särskilda beslut sedermera kunna komma att fattas av innevarande års riksdag.

Utskottet, som i övrigt icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer alltså,

I. att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å herr Blocks m. fl. motion II: 81, herr Sandlers motion I: 59, herr Blocks m. fl. motion II: 83, herr Johanssons och herr Lindmans m. fl. motioner I: 104 och II: 72, i vad desamma beröra nu förevarande ärende, herr Lübecks motion II: 76, herr Runes motion I: 60 samt herr Blocks m. fl. motion II: 82, må beträffande befattningshavare under andra—åttonde samt tionde huvudtitlarna

a) godkänna det vid detta utlåtande fogade förslag (bil. 1) till avlöningsreglemente för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, jämte den reglementet bilagda, på grundvalen av de för år 1921 gällande stater uppgjorda tjänsteförteckning, med undantag av dels antalet befattningar dels ock sådana delar av tjänsteförteckningen, beträffande vilka särskilda beslut sedermera kunna komma att av 1921 års riksdag fattas;

b) godkänna det vid detta utlåtande fogade förslag till kungörelse (bil. 2) angående tillämpning av avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen m. m., med undantag för sådana delar av kungörelsen, beträffande vilka särskilda beslut sedermera kunna komma att av 1921 års riksdag fattas;

c) medgiva, att Kungl. Maj:t må, i huvudsaklig överensstämmelse med de av löneregleringskommittén angivna och av departementschefen i stat-rådsprotokollet över finansärenden den 31 december 1920 tillstyrkta grunder, utfärda nödiga bestämmelser i fråga om övergång på ny stat för de tjänstemän, å vilka avlöningsreglementet skulle äga tillämpning;

d) besluta, att, där tjänsteman, å vilken avlöningsreglementet skulle äga tillämpning, enligt dittills gällande avlöningsbestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, vid ingången av januari månad 1922 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av år 1921 innehade, i förskott uppburit för januari månad 1922, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för tjänsteman, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle eller fri bostad jämte fri uppvärmning och fri belysning, bör ökas med värdet, enligt vederbörande myndighets uppskattning, av denna förmån för en månad;

e) medgiva, att kostnaderna för senast berörda övergångsanordning må bestridas av de i vederbörande stater upptagna anslagsposterna till avlöning åt ordinarie tjänstemän;

f) medgiva, att kostnaderna för de förmåner, som omförmälas i 7, 25, 26, 27, 28, 29 och 32 §§ av avlöningsreglementet, må bestridas i enlighet med de grunder, som av löneregeringskommittén angivits och av departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkts;

g) medgiva, att, därest Kungl. Maj:t antingen med stöd av 31 § avlöningsreglementet för särskilda fall finner en avvikelse från de i 19 § av reglementet stadgade regler om vikariatsersättning påkallad eller i motsvarande fall med stöd av 34 § tillerkänner icke-ordinarie befattningshavare vikariatsersättning, Kungl. Maj:t må äga att för ändamålet taga i anspråk de i vederbörande stater upptagna anslagsposterna till avlöning åt ordinarie tjänstemän;

h) medgiva, att sådana vid de verk, å vilka avlöningsreglementet skulle äga tillämpning, anställda tjänstemän, vilka nu äro uppförda å övergångsstater, må, därest de kvarstanna å övergångsstat, bibehållas vid samtliga enligt dessa stater utgående avlönings-

förmåner jämte tillfällig löneförbättring och personliga lönetillägg, där sådana förekomma;

i) bemyndiga Kungl. Maj:t att i förekommande fall medgiva, att avlöningsreglementet må äga tillämpning jämväl å en å äldre stat än den nuvarande kvarstående tjänsteman, därest denne förklarar sig villig underkasta sig nämnda reglemente;

j) medgiva, att, därest Kungl. Maj:t finner så erforderligt, de i avlöningsreglementet omförmälda bostads- och lönenämnder må träda i verksamhet redan under år 1921.

II. att herr Alexanderssons m. fl. och herrar Hederstiernas och Löfgrens motioner I: 103 och II: 151 må anses besvarade med vad utskottet ovan anført.

Stockholm den 8 februari 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *C. J. G. Swartz*, *A. C. Lindblad*, *Ollas A. Ericsson*, *N. A. Nilsson*, *H. F. Lamm*, *J. Nilsson* i Skottlandshus. *J. L. Widell*, *O. U. B. Olsson*, *C. G. Ekman*, *O. Bergqvist* och *F. L. Lindqvist* samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén*, *C. R. Jansson* i Falun, *S. Bengtsson* i Norup, *L. J. Carlsson-Frosterud*, *S. E. J. Lärbeck*, *J. Erlansson*, *O. Osberg*, *K. E. W. Söderhielm*, *K. A. Westman* och *J. D. Norman*.

Reservationer:

av herrar *S. H. Krarzelius, A. C. Lindblad, Ollas A. Ericsson, S. Bengtsson* i Norup, *J. Erlansson, O. Osberg* och *J. D. Norman*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa om avslag å Kungl. Maj:ts förslag;

av herrar *C. J. G. Swartz, H. F. Lamm, J. L. Widell, O. U. B. Olsson, S. E. J. Lübeck* och *K. E. W. Söderhielm*, vilka ansett,
dels att utskottets yttrande beträffande *tjänstegradernas placering på avlöningskalan* bort hava följande lydelse:

»I avseende å — — — en följd härav.

Med hänsyn till den starka meningsskiljaktighet, som beträffande andragsradstjänstemännens placering yppat sig, torde det emellertid vara billigt, att man för de nuvarande tjänstemännen av denna grad så mycket som möjligt underlättar kvarstående å nu gällande stater, i den mån de kunna finna sådant med sin fördel förenligt. I detta avseende vill utskottet erinra därom, att löneregleringskommittén uttalat, att tillfällig löneförbättring icke borde tillkomma de tjänstemän, som anmält sig ej vara villiga att övergå på ny stat, och i anslutning till denna uppfattning i § 36 av avlöningsreglementet intagit bestämmelse om att dessa tjänstemän skola bibehållas vid dem enligt gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner. Beträffande andragsradstjänstemännen kan utskottet, ur ovan antydda synpunkt, icke dela denna kommitténs uppfattning, utan anser att tillsvidare och intill dess riksdagen annorledes beslutar tillfällig löneförbättring bör fortfarande tillkomma dem av dessa tjänstinnehavare, som komma att kvarstå på nuvarande stater.»

dels att utskottets yttrande beträffande *revisionssekreterarna* bort vara så lydande:

»Ordinarie revisionssekreterare — — — föreläggas riksdagen. Den av departementschefen sålunda uttalade uppfattningen anser sig utskottet böra biträda.»

dels ock att utskottet bort hemställa,

I.

a)—h) — — —;

i) medgiva, att tjänsteman av nuvarande andra normalgraden, som i behörig tid gjort sådan anmälan om kvarstående å gällande lönestat, som omförmäles i § 36 av avlöningsreglementet, må bibehållas vid honom å ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner samt, tillsvidare och intill dess riksdagen annorlunda beslutar, tillfällig löneförbättring och personligt lönetillägg, där sådant utgår;

j) = i)

k) = j).

II. — — —.

av herr *O. Bergqvist*, vilken haft samma yrkande som närmast förestående reservanter med undantag därav, att han biträtt utskottets förslag beträffande revisionssekreterarna.

av herr *O. U. B. Olsson*, vilken ansett, att utskottets yttrande beträffande tjänstegradernas placering på avlöningsskalan bort hava följande lydelse:

»I avseende å — — — en följd härav. Dock anser utskottet, att den motivering, som anförts för uppflyttningen av intendenterna och antikvarierna till 16:e lönegraden, i minst lika hög grad gäller förste bibliotekskonsulenten och även förste bibliotekarierna vid kungl. biblioteket, vilka således också redan nu böra hänföras till denna lönegrad.»

samt att alltså den avlöningsreglementet bifogade tjänsteförteckningen skulle erhålla följande uppställning,

beträffande *Kungl biblioteket*

-----	Förste bibliotekarier	B 16

och

beträffande *skolöverstyrelsen*

-----	Förste bibliotekskonsulent	B 16

av herr *J. Jönsson* i Revinge.

Bilaga 1.

Förslag

till

Avlöningsreglemente

för

befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen.

1 avd. Ordinarie tjänstemän.

1 kap. Allmänna bestämmelser.

1 §.

1. De i 2 kap. av detta reglemente avsedda befattningar tillsätts genom förordnande på viss tid eller tills vidare.

2. Övriga ordinarie befattningar tillsätts, i enlighet med därför gällande föreskrifter, antingen genom fullmakt eller genom konstitutorial.

3. Antalet ordinarie befattningar vid vederbörande verk fastställs av Kungl. Maj:t och riksdagen.

2 §.

1. Ordinarie tjänsteman äger åtnjuta *avlöning* enligt de i detta reglemente givna föreskrifter och under de i detsamma stadgade villkor ävensom i enlighet med de särskilda föreskrifter, som kunna varda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade.

2. Avlöning utgår, där ej annorlunda i reglementet stadgas, från och med den dag, tjänsten tillträdes, till och med den dag, tjänstemannen avgår på grund av avsked, entledigande eller dödsfall.

3. Utbetalning av avlöning sker månadsvis i efterskott.

4. Angående tjänstemans rätt till pension samt skyldighet att avgå från tjänsten är särskilt stadgat.

3 §.

1. Med ordinarie befattning må icke förenas annan tjänst å rikets eller riksdagens stat, ej heller, utan att sådant medgivits genom beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen, å kommuns stat.

2. Med ordinarie befattning må ej heller förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroy eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag det vara må, så framt ej Kungl. Maj:t eller, vad angår tjänsteman tillhörande någon av de i 9 § avdelningarna B och C upptagna 1:a—17:de lönegraderna, vederbörande myndighet, varunder han lyder, efter prövning att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för utövande av statstjänsten, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas.

4 §.

Gift kvinna må kunna erhålla ordinarie anställning allenast efter Kungl. Maj:ts i varje särskilt fall lämnade medgivande.

Därest kvinnlig innehavare av ordinarie befattning ingår äktenskap, skall hon icke vara skyldig att av sådan anledning avgå från befattning, så framt icke den myndighet, varunder hon lyder, finner det nödigt med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande.

2 kap. Ordinarie tjänstemän, som tillsättas genom förordnande.

5 §.

1. För generaldirektörs- och chefsbefattningarna vid härefter angivna verk, vilka befattningar tillsättas genom förordnande på viss tid, nämligen socialstyrelsen, medicinalstyrelsen, byggnadsstyrelsen och kommerskollegium, utgår *arvode*, för år räknat, med 19,000 kronor.

2. För följande befattningar, vilkas innehavare tillsättas genom förordnande tills vidare, utgår *arvode*, för år räknat, med nedan nämnda belopp:

statssekreterare i statsdepartement, även där befattningshavaren till- lika är expeditionschef	17,000 kronor
chefen för justitiedepartementets lagavdelning	17,000 »
expeditionschef i statsdepartement	15,000 »
chefen för lantförsvarets kommandoexpedition	15,000 »
chefen för sjöförsvarets kommandoexpedition	15,000 »
ledamoten å justitiedepartementets lagavdelning samt byråchefer för lagärenden i social- och finansdepartementen	12,000 »
chefen för stuteriöverstyrelsen	8,000 »

3. Beträffande den chefen för lantförsvarets kommandoexpedition tillkommande rätten till gottgörelse för tjänstehästar gäller vad därom är särskilt stadgat.

6 §.

1. I detta kapitel avsedd tjänsteman äger årligen, när det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta *semester* under 45 dagar.

2. Har sådan tjänsteman erhållit annan ledighet och särskild vikarie för honom förordnats, beror på prövning av Kungl. Maj:t i vad mån avlöningen må för den tid tillgodonjutas.

3. I fråga om ersättning till vikarie i de i 1 och 2 mom. nämnda fall ävensom till den, som förordnats att uppehålla ledig tjänst, varom nu sägs, bestämmer Kungl. Maj:t.

7 §.

Avlider tjänsteman, som avses i detta kapitel, skall till hans dödsbo såsom *begravningshjälp* utbetalas ett belopp av 500 kronor.

3 kap. Ordinarie tjänstemän, som tillsätts genom fullmakt eller konstitutorial.

8 §.

1. För befattning, som jämlikt 1 § 2 mom. tillsättes genom fullmakt eller konstitutorial, utgår *lön* enligt den under 9 § införda *löneplan*, vilken för varje lönegrad upptager en eller flera *löneklasser* med särskilda, för olika *ortsgrupper* fastställda lönebelopp.

I den vid detta reglemente fogade *tjänsteförteckning* angives, till vilken lönegrad varje särskild befattning är att hänföra.

Fördelningen av de orter, där tjänstemännen äro stationerade, å de uti löneplanen upptagna sju ortsgrupper fastställas av Kungl. Maj:t på grundval av utredning rörande de för orterna gällande allmänna levnadskostnaderna.

Där flera löneklasser äro i löneplanen upptagna för den lönegrad, enligt vilken tjänstemans lön skall utgå, fastställas löneklassen i enlighet med föreskrifterna i 10—13 §§.

Inom löneklass bestämmes lönebeloppet efter den ortsgrupp, till vilken tjänstemannens stationeringsort blivit hänförd.

2. Förutom lön kunna utgå *kallortstillägg* enligt stadgandet i 14 § samt de *särskilda förmåner och ersättningar*, som omförmålas i 25—30 §§.

9 §.

Löneplan.

Avdelning A. För manliga tjänstemän i chefs- eller därmed jämförlig ställning.

Lönegrad.	Löneklass.	O r t s g r u p p.						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1:a lönegraden	1	11,580	11,820	12,060	12,300	12,540	12,780	13,020
2:a lönegraden	2	13,200	13,500	13,800	14,100	14,400	14,700	15,000
3:e lönegraden	3	15,240	15,540	15,840	16,140	16,440	16,740	17,040
4:e lönegraden	4	16,200	16,500	16,800	17,100	17,400	17,700	18,000

Avdelning B. För andra manliga tjänstemän.

Lönegrad.	Löne- klass.	O r t s g r u p p.						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
1:a lönegraden	1	kr. 1,980	kr. 2,070	kr. 2,160	kr. 2,250	kr. 2,340	kr. 2,430	kr. 2,520
	2	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	3	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	4	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	5	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
2:a lönegraden	2	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	3	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	4	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	5	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	6	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
3:e lönegraden	3	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	4	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	5	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	6	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	7	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
4:e lönegraden	4	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	5	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	6	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	7	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	8	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
5:e lönegraden	6	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	7	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	8	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	9	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	10	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
6:e lönegraden	8	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	9	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	10	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	11	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	12	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596

Lönegrad.	Lönklass.	O r t s g r u p p.						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
7:e lönegraden		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
	10	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	11	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	12	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	13	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	14	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
8:e lönegraden								
	11	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	12	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	13	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	14	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	15	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
9:e lönegraden								
	12	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	13	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	14	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	15	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	16	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
10:e lönegraden								
	13	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	14	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	15	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	16	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	17	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
11:e lönegraden								
	14	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	15	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	16	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	17	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	18	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
12:e lönegraden								
	16	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	17	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	18	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	19	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212

Lönegrad.	Löne- klass.	O r t s g r u p p.						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
13:e lönegraden	17	kr. 5,160	kr. 5,370	kr. 5,580	kr. 5,790	kr. 6,000	kr. 6,210	kr. 6,420
	18	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	19	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
	20	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
14:e lönegraden	18	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	19	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
	20	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
	21	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
15:e lönegraden	20	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
	21	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
	22	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
	23	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
16:e lönegraden	22	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
	23	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	24	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	25	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
17:e lönegraden	23	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	24	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	25	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	26	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
18:e lönegraden	24	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	25	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	26	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
	27	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
19:e lönegraden	25	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	26	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
	27	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
	28	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460

Lönegrad.	Löne- klass.	O r t s g r u p p.						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
20:e lönegraden	26	kr. 9,060	kr. 9,300	kr. 9,540	kr. 9,780	kr. 10,020	kr. 10,260	kr. 10,500
	27	9,540	9,780	10,020	10,260	10 500	10,740	10,980
	28	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
	29	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940

Avdelning C. För kvinnliga tjänstemän

Lönegrad.	Löne- klass.	O r t s r u p p.						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
1:a lönegraden	1	kr. 1,440	kr. 1,500	kr. 1,560	kr. 1,620	kr. 1,680	kr. 1,740	kr. 1,800
	2	1,560	1,620	1,680	1,740	1,800	1,860	1,920
	3	1,680	1,740	1,800	1,860	1,920	1,980	2,040
	4	1,800	1,860	1,920	1,980	2,040	2,100	2,160
2:a lönegraden	4	1,800	1,860	1,920	1,980	2,040	2,100	2,160
	5	1,920	1,983	2,046	2,109	2,172	2,235	2,298
	6	2,040	2,106	2,172	2,238	2,304	2,370	2,436
	7	2,160	2,229	2,298	2,367	2,436	2,505	2,574
3:e lönegraden	7	2,160	2,229	2,298	2,367	2,436	2,505	2,574
	8	2,280	2,352	2,424	2,496	2,568	2,640	2,712
	9	2,400	2,475	2,550	2,625	2,700	2,775	2,850
	10	2,550	2,628	2,706	2,784	2,862	2,940	3,018
4:e lönegraden	8	2,280	2,352	2,424	2,496	2,568	2,640	2,712
	9	2,400	2,475	2,550	2,625	2,700	2,775	2,850
	10	2,550	2,628	2,706	2,784	2,862	2,940	3,018
	11	2,700	2 784	2,868	2,952	3,036	3,120	3,204
5:e lönegraden	11	2,700	2,784	2,868	2,952	3,036	3,120	3,204
	12	2,850	2,940	3,030	3,120	3,210	3 300	3,390
	13	3,030	3,126	3,222	3,318	3,414	3,510	3,606
	14	3,210	3,312	3,414	3,516	3,618	3,720	3,828

Lönegrad.	Löne- klass.	O r t s g r u p p.						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
6:e lönegraden	12	kr. 2,850	kr. 2,940	kr. 3,030	kr. 3,120	kr. 3,210	kr. 3,300	kr. 3,390
	13	3,030	3,126	3,222	3,318	3,414	3,510	3,606
	14	3,210	3,312	3,414	3,516	3,618	3,720	3,828
	15	3,390	3,501	3,612	3,723	3,834	3,945	4,056
7:e lönegraden	15	3,390	3,501	3,612	3,723	3,834	3,945	4,056
	16	3,600	3,714	3,828	3,942	4,056	4,170	4,284
	17	3,810	3,927	4,044	4,161	4,278	4,395	4,512
	18	4,020	4,140	4,260	4,380	4,500	4,620	4,740
8:e lönegraden	18	4,020	4,140	4,260	4,380	4,500	4,620	4,740
	19	4,260	4,380	4,500	4,620	4,740	4,860	4,980
	20	4,500	4,620	4,740	4,860	4,980	5,100	5,220
	21	4,800	4,920	5,040	5,160	5,280	5,400	5,520

10 §.

1. Vid tillträdet av ordinarie tjänst, tillhörande i 9 § omnämnda avdelningarna B och C, erhåller tjänsteman, vare sig han förut innehade sådan tjänst eller ej, lön enligt lägsta löneklassen för den lönegrad, till vilken tjänsten hör, där ej föreskrifterna i 11, 12 eller 13 § giva anledning till avvikelse härutinnan.

2. Efter att hava tillhört en och samma löneklass under tre år uppflyttas innehavare av i 1 mom. avsedd tjänst till närmast högre löneklass samt efter ytterligare tre år till den därpå följande högre löneklassen och så vidare, intill dess den för lönegraden fastställda högsta löneklassen uppnåtts, allt så framt ej annat följer av föreskrifterna i 11—13 §§.

3. Uppflyttning till högre löneklass sker vid ingången av kalenderkvartalet näst efter det, under vilket den för sådan uppflyttning stadgade tjänstetiden i den lägre löneklassen tilländagått.

I övrigt gäller såsom villkor för tjänstemans uppflyttning till högre löneklass:

a) att han under minst fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för vinnande av uppflyttning, skall hava bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke skall föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller annan tjänstledighet med oavkortad lön eller ledighet för fullgörande av honom åliggande militär tjänstgöring;

b) att uppskov med uppflyttningen icke prövats böra äga rum med hänsyn till mindre väl vitsordad tjänstgöring under den tid tjänstemannen tillhört den lägre löneklassen; dock att härvid viss i tjänsten begången förseelse, för vilken tjänstemannen särskilt bestraffats, icke i och för sig må räknas honom till last, utan hän-

syn därtill tagas endast, då förseelsen kan sägas karaktärisera arten av tjänstgöringen i dess helhet; samt

c) att tjänstemannen icke redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han, enligt vad därom särskilt är stadgat, skall vara skyldig att avgå från tjänsten.

Beslut om uppskov av anledning, som i punkten b) sägs, må icke fattas utan att tjänstemannen lämnats tillfälle att förklara sig, och skall sådant beslut avse viss tid, minst ett och högst tre år. Vid uppskovstidens utgång skall uppflyttning ske, om ej tjänstgöringen under nämnda tid givit anledning till förnyat uppskov därmed.

4. Har tjänsteman, med tillämpning av föreskriften i 3 mom. punkten b), först efter viss tids uppskov blivit uppflyttad till högre löneklass, må vederbörande myndighet, på vars avgörande frågan om uppflyttning till högre löneklass ankommer, sedermera, om hans fortsatta tjänstgöring anses böra föranleda därtill, kunna förordna, att han för uppflyttning till än högre löneklass skall äga såsom tjänstetid tillgodoräkna sig jämväl den tid uppskovet varat.

11 §.

1. Om den, som tillträder ordinarie befattning, förut i statens tjänst utfört arbete, som må anses likvärdigt med eller av högre värde än det, han har att utföra å befattningen, må för bestämmandet av hans begynnelselön i denna befattning och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass tillgodoräknas honom den tid han i statens tjänst utfört sådant arbete; dock att, därest nämnda tid icke varit sammanhängande eller befattningshavaren under samma tid för arbetet åtnjutit vederlag, som varit mindre än i allmänhet för detsamma utgående ersättning, på Kungl. Maj:t skall ankomma att, efter särskild prövning i varje fall, avgöra, om och i vilken mån sådan tid må räknas befattningshavaren till godo.

2. För samma ändamål, som avses i mom. 1, må befattningshavare, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, helt eller delvis tillgodoräknas jämväl den tid, han utom statens tjänst utfört arbete, som ur det allmännas synpunkt må anses likvärdigt med eller av högre värde än det, han har att utföra å befattningen.

3. Vid sådant tillgodoräknande, varom i 1 och 2 mom. sägs, tages icke hänsyn till tid, som infallit, innan befattningshavaren uppnått en levnadsålder av 21 år.

4. Därest en tjänsteman vid tillämpning av eljest gällande bestämmelser skulle hava kommit i en högre löneklass, om han befordrats till befattningen senare än som skett, skall tjänstemannen uppflyttas till den löneklass, som erfordras för att nämnda förhållande må utjämnas.

12 §.

1. Därest ordinarie tjänsteman vid befordran till tjänst inom högre lönegrad åtnjöt eller från tiden för den högre tjänstens tillträdande skulle i den lägre tjänsten hava kommit i åtnjutande av lön enligt sådan löneklass, som är gällande jämväl för den högre lönegraden, skall han vara berättigad att omedelbart erhålla lön enligt närmast högre löneklass.

Ordinarie tjänsteman, som före tillträdandet av högre tjänst åtnjöt lön enligt löne-

klass, som är närmast lägre än den, till vilken han på grund av nyssnämnda föreskrift eller stadgandet i 10 § 1 mom. bör vid befordran hänföras, äger att, för omedelbar eller framtida uppflyttning till högre löneklass i den nya tjänsten, räkna sig till godo den tid intill tre år, varunder han tillhört berörda lägre löneklass; dock att vad sålunda stadgats icke skall gälla, då befordran till tjänst inom högre lönegrad inträffar före det tre år förflutit från tiden för en föregående befordran, som medfört dylikt tillgodoräknande.

2. Tjänsteman, som efter egen ansökning förflyttas från tjänst inom högre till tjänst inom lägre lönegrad, åtnjuter lön enligt den lönegrad, han vid förflyttningen tillhörde; dock må lönen därvid icke i något fall utgå enligt högre löneklass än den högsta för den lägre tjänsten gällande.

13 §.

1. Tjänsteman vid statsdepartement eller centralt ämbetsverk skall icke blott vara underkastad föreskrifterna i den för verket gällande instruktion utan ock, därest vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden vid en möjligen inträdande förändrad organisation av verket eller eljest kan vara stadgad, ävensom, därest vissa till verket hörande göromål överflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande av den lönegrad han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål, eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till vilket göromålen överlämnas. Tjänsteman vid statsdepartement eller centralt ämbetsverk är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom verket uti innehavande lönegrad, tjänsteman vid statsdepartement efter Kungl. Maj:ts förordnande jämväl inom annat statsdepartement, där han, till befordrande av arbetets oavbrutna gång, befinnes vara lämplig och behövlig.

Tjänsteman vid statsdepartement eller centralt ämbetsverk skall, likaledes med bibehållande av den lönegrad han innehar, vara pliktig att, när helst så av Kungl. Maj:t prövas lämpligt, låta sig förflyttas till annan befattning vare sig inom statsdepartement eller annat till den centrala statsförvaltningen hörande verk.

2. Därest till centralt ämbetsverk hör underlydande distrikts- eller lokalförvaltning, skall tjänsteman vid sådant centralt ämbetsverk, utöver vad i 1 mom. är föreskrivet, vara underkastad att låta sig förflyttas till befattning, tillhörande distrikts- eller lokalförvaltningen, jämväl med förändring av tjänstgöringsorten, dock utan ändring beträffande innehavande lönegrad.

3. Tjänsteman, som ej tillhör den centrala statsförvaltningen, skall vara underkastad såväl föreskrifterna i den för verket gällande instruktion som ock den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden samt den förflyttning till annan tjänstgöringsort eller till annan befattning vid det verk, han tillhör eller varunder han lyder, som kan bliva honom i behörig ordning ålagd. Varder tjänsteman utan något sitt förvällande sålunda förflyttad till tjänst inom lägre lönegrad, skall han likväl åtnjuta lön enligt den lönegrad, han vid förflyttning tillhörde. Har förflyttning till tjänst inom lägre lönegrad däremot föranletts av något tjänstemannens förfarande i tjänsten, skall lön till honom utgå enligt de för den lägre tjänsten stadgade grunder, dock med iakttagande att, om tjänstemannen i den högre befattningen åtnjöt lön enligt högre löneklass än som finnes fastställd för den lägre tjänsten, han skall bibehållas vid den löneklass han förut tillhörde.

Därjämte skall tjänsteman, om vilken i detta mom. är fråga, därest vissa honom äliggande göromål överflyttas från det verk han tillhör till annat, vara pliktig att, med bibehållande av innehavande lönegrad, efter Kungl. Maj:ts förordnande tjänstgöra i det verk, till vilket göromålen överflyttas.

4. Nedflyttas befattning till lägre lönegrad, äger den, som då innehar tjänsten, uppbära lön i den lönegrad, befattningen förut tillhörde, intill dess han avgår från befattningen i fråga.

14 §.

Till tjänsteman, som är bosatt å sådan ort inom de norra delarna av landet, där vistelsen på grund av klimatiska och fysiologiska förhållanden kan, frånsett ökade levnadskostnader, anses medföra avsevärda olägenheter, utgår *kallortstillägg* med nedanstående för sex olika *kallortsklasser* bestämda belopp för år räknat, nämligen:

för kallortsklass	I	60 kronor	för kallortsklass	IV	300 kronor	
»	»	II	120 »	»	V	450 »
»	»	III	195 »	»	VI	600 »

Det ankommer på Kungl. Maj:t att bestämma de orter, där kallortstillägg må utgå, samt dessa orters fördelning å nämnda sex kallortsklasser.

15 §.

Tjänsteman äger uppbära oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg icke blott för den tid, han tjänstgjort å egen eller annan befattning inom verket eller tjänstgjort såsom lärare vid eller deltagit såsom elev i utbildningskurs vid verket, utan även för den tid, under vilken han enligt bestämmelserna i 21 § eller särskilda föreskrifter åtnjutit semester eller tjänstfrihet eller annan med semester jämförlig ledighet, eller vilken han med vederbörligt medgivande använt för att utom sin tjänstgöringsort göra iakttagelser eller idka studier, som kunna tjäna verkets intressen, eller för tid, som åtgått för fullgörande av de skyldigheter, vilka ålegat honom såsom styrelsemedlem, fullmäktig eller revisor i civilstatens änke- och pupillkassa eller statsunderstödd pensionsanstalt, däri tjänstemannen uti denna sin egenskap är delägare.

16 §.

1. Därest tjänsteman av behörigen styrkt sjukdom, i andra fall än uti 2 mom. avses, hindras att tjänstgöra, äger han åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg under högst så lång tid av ett och samma kalenderår, att ledigheten för sjukdom tillika med semester eller därmed jämförlig ledighet icke överstiger 45 dagar, men skall, så framt ej Kungl. Maj:t för särskilt fall finner skäl annorlunda medgiva, för tid därutöver å lönen vidkännas ett *tjänstledighetsavdrag* till belopp för dag räknat, som framgår av nedanstående tabell:

A. För manliga tjänstemän i chefs- eller därmed jämförlig ställning.

Löneklass enligt 9 § avd. A.	Tjänstledighetsavdrag.		Löneklass enligt 9 § avd. A.	Tjänstledighetsavdrag.	
	kr.	öre.		kr.	öre.
1	10	50	3	14	—
2	12	—	4	15	—

B. För andra manliga tjänstemän.

Löneklass enligt 9 § avd. B.	Tjänstledighetsavdrag.		Löneklass enligt 9 § avd. B.	Tjänstledighetsavdrag.		Löneklass enligt 9 § avd. B.	Tjänstledighetsavdrag.	
	kr.	öre.		kr.	öre.		kr.	öre.
1	1	—	11	2	30	21	5	50
2	1	10	12	2	50	22	6	—
3	1	20	13	2	75	23	6	50
4	1	30	14	3	—	24	7	—
5	1	40	15	3	25	25	7	50
6	1	50	16	3	50	26	8	—
7	1	65	17	3	75	27	8	50
8	1	80	18	4	—	28	9	—
9	1	95	19	4	50	29	9	50
10	2	10	20	5	—			

C. För kvinnliga tjänstemän.

Löneklass enligt 9 § avd. C.	Tjänstledighetsavdrag.		Löneklass enligt 9 § avd. C.	Tjänstledighetsavdrag.		Löneklass enligt 9 § avd. C.	Tjänstledighetsavdrag.	
	kr.	öre.		kr.	öre.		kr.	öre.
1	—	60	8	1	30	15	2	25
2	—	70	9	1	40	16	2	40
3	—	80	10	1	50	17	2	60
4	—	90	11	1	65	18	2	80
5	1	—	12	1	80	19	3	—
6	1	10	13	1	95	20	3	25
7	1	20	14	2	10	21	3	50

2. Har tjänsteman skadats till följd av olycksfall i tjänsten och därigenom blivit hindrad att tjänstgöra å egen eller annan befattning, skall han:

a) om olycksfallet medfört sjukdom, åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg, så länge sjukdomen varar, samt

b) om olycksfallet, efter upphörande av därav förorsakad sjukdom, medfört under längre eller kortare tid bestående förlust av arbetsförmågan, under tiden likaledes åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg, dock högst intill dess sex månader förflutit från dagen för olycksfallet, men skall tjänstemannen för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, så framt ej i vederbörlig ordning medges, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

3. Har tjänsteman förbjudits att tjänstgöra till förekommande av smittofara, må han under tiden åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg, dock högst under sex månader, men skall tjänstemannen för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, så framt ej i vederbörlig ordning medges, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

4. Föreskrifterna i denna paragraf gälla endast för tid, intill dess, enligt vad därom är särskilt stadgat, skyldighet att avgå från tjänsten inträder.

17 §.

Tjänsteman, vilken beviljats ledighet av annan anledning än i 15 och 16 §§ omförmäles eller är hindrad att bestrida sin tjänst på grund av giltigt förfall, skall för sådan tid av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 16 § 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, samt kan förpliktas att av avlöningen ytterligare avstå, vad med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt.

18 §.

Har tjänsteman erhållit befrielse från viss del av tjänstgöringen, må i vederbörlig ordning bestämmas, om och i vad mån avdrag å avlöningen för sådan tid må äga rum.

19 §.

1. Tjänsteman skall, om han därtill förordnas, vara skyldig att under sammanlagt högst tre månader av ett och samma kalenderår såsom vikarie bestrida befattning inom högre lönegrad. Omfattar vikariatet längre tid i oavbruten följd än sju dagar, äger han för den tid vikariatet varar uppbära särskild *vikariatsersättning* med ett belopp för dag räknat, motsvarande skillnaden mellan det i 16 § 1 mom. angivna tjänstledighetsavdraget i lägsta löneklassen för, å ena sidan, den högre befattningen och, å andra sidan, den vikarierandes egen tjänst, dock med minst 50 öre om dagen.

2. Ersättning till vikarie för tjänsteman, som meddelats i 18 § omförmäld befrielse från viss del av tjänstgöringen, må, där ej undantagsvis vikariatsersättning finnes böra utgå enligt de i 1 mom. av förevarande paragraf angivna grunder, bestämmas till det lägre belopp, som prövas skäligt.

3. Vad i 1 mom. stadgats skall äga motsvarande tillämpning i fråga om tjänsteman, som uppehåller ledig tjänst eller erhållit uppdrag att bestrida göromål, vilka eljest ankomma på tjänsteman inom högre lönegrad.

20 §.

1. Varder tjänsteman avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, skall hans avlöning under tiden innehållas, så framt ej finnes skäligt låta honom uppbära något därav.

2. Avhåller sig tjänsteman från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall, må han för den tid icke åtnjuta någon avlöning.

21 §.

1. Tjänsteman äger årligen, när det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta *semester* eller däremot svarande ledighet under nedan angivna antal dagar:

	Intill det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år.	Från och med det år, under vilket tjänste- mannen fyller 40 år.
Tjänstemän, tillhörande 1—5 lönegraderna enligt 9 § avd. B.	20 dagar	30 dagar
Tjänstemän, tillhörande 6—14 lönegraderna enligt 9 § avd. B, samt kvinnliga tjänstemän	25 „	35 „
Tjänstemän, tillhörande 15—18 lönegraderna enligt 9 § avd. B.	35 „	45 „
Tjänstemän, tillhörande 19—20 lönegraderna enligt 9 § avd. B, samt tjänstemän, som avses 9 § avd. A.	45 „	45 „

Tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att begagna sig av semester å tid, som bestämmes av vederbörande överordnad myndighet.

2. Där driftens behöriga skötsel kräver tjänstgöring jämväl under sön- och helgdag, skall tjänsteman, i den mån så utan avsevärda svårigheter kan ske, beredas *tjänstfrihet* minst varannan sådan dag.

22 §.

Därest åt tjänsteman såsom bostad anvisas lägenhet, som disponeras av statsverket, skall han vara skyldig att bebo densamma samt iakttaga de närmare föreskrifter, som, utöver vad här nedan stadgas, kunna varda meddelade rörande lägenhetens begagnande.

a) För begagnande av sålunda anvisad *tjänstebostad* skall tjänsteman månadsvis i förskott erlägga ersättning genom avdrag å avlöningen för näst föregående må-

nad. Är bostadsinnehavaren på grund av tjänstledighet eller av annan anledning icke berättigad att uppbära någon avlöning för föregående månad eller förslår ej utgående avlöningsbelopp, skall nämnda ersättning eller vad däri brister i stället kontant inbetalas. Intill dess ersättningens storlek blivit bestämd, på sätt i b) sägs, skall densamma utgå med det av vederbörande myndighet fordrade beloppet, med rätt för bostadsinnehavaren att, därest beloppet sedermera nedsättes, återkomma vad han erlagt för mycket.

b) Ersättning för tjänstebostad, däri inbegripen gottgörelse för centraluppvärmning, om sådan finnes anordnad, bestämmes med hänsyn till det hyrespris, som å orten i allmänhet gäller för liknande lägenhet, och fastställles genom överenskommelse mellan vederbörande myndighet och tjänstemannen. Kan sådan överenskommelse icke träffas, skall frågan hänskjutas till en *bostadsnämnd* med en opartisk ordförande samt representanter för personal- och förvaltningsintressena. Över nämndens beslut i ärende, som hänskjutits till densammas avgörande, må klagan ej föras.

Jämkning av fastställd ersättning för tjänstebostad må icke påkallas, förrän minst ett år förflutit från det ersättningen senast fastställdes.

c) Innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo skall, därest annan överenskommelse icke träffats, avträda bostaden å den fardag, som infaller näst efter tre månader från det uppsägning skett; dock skall, såvida ej annorlunda överenskommes, avflyttning ske:

därest bostadsinnehavaren befordras eller i annan ordning förflyttas till tjänst, i vilken ny tjänstebostad anvisas honom, inom skälig tid därefter, men då sådan bostad ej anvisas honom, å den fardag, som inträffar näst efter tre månader från det han erhöll kännedom om beslutet rörande befordringen eller förflyttningen,

därest bostadsinnehavaren avgår ur tjänst på grund av uppnådd pensionsålder, nästa fardag därefter, samt

därest han av annan anledning avgår ur tjänst eller entledigas, vid den löpande månadens utgång.

d) Innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo skall i den omfattning, som kan finnas lämplig, och mot skälig gottgörelse upplåta nödigt utrymme i bostaden för tjänstemannens vikarie eller efterträdare.

23 §.

I de fall, då på grund av särskilda omständigheter prövas skäligt tillhandahålla tjänsteman för hans bostad erforderligt *bränsle*, skall ersättning därför, beräknad efter verkets självkostnadspris, erläggas i den ordning, vederbörande myndighet bestämmer.

24 §.

Är tjänsteman enligt meddelade föreskrifter pliktig att under tjänstutövning vara iförd *tjänstedräkt* eller bära tjänstetecken eller påkallar tjänstgöringens art nyttjandet av särskild beklädnad, må för ändamålet erforderliga klädespersedlar eller materialier, som anses icke böra utlämnas såsom lån, kunna tillhandahållas av vederbörande myndighet mot ersättning enligt grunder, som meddelas av Kungl. Maj:t.

25 §.

Tjänsteman erhåller vid skada till följd av olycksfall i tjänsten på vederbörande myndighets bekostnad erforderlig *läkarvård* jämte läkemedel samt, där olycksfallet

medfört förlust eller nedsättning av arbetsförmågan, jämväl andra till arbetsförmågans höjande nödiga hjälpmedel, allt enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar.

I den mån vid vissa verk en utvidgad rätt i förenämnda hänseenden anses böra ifrågakomma, skall lända till efterrättelse vad Kungl. Maj:t och riksdagen därutinnan besluta.

26 §.

1. För tjänsteresa inom riket, vilken är att hänföra till extra förrättning, kan för sådana fall, då Kungl. Maj:t prövar omständigheterna böra föranleda därtill, utgå lägre ersättning än enligt gällande resereglemente.

2. För sådana regelbundet eller ofta återkommande resor, som innefattas i tjänstemans vanliga tjänstutövning, må tjänsteman åtnjuta ersättning enligt särskilda av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

3. Under tjänstutövning å annan ort än stationeringsorten må tjänsteman kunna komma i åtnjutande av *tjänstgöringstraktamente* enligt av Kungl. Maj:t utfärdade grunder, dock icke i något fall till högre belopp än den för tjänstemannen enligt resereglementet bestämda traktamentsersättning.

27 §.

Då tjänsteman utan egen ansökning eller därom uttryckt önskan förflyttas från en tjänstgöringsort till en annan eller eljest ålagts förändrad bostadsort, eller då tjänsteman till följd av befordran eller förordnande att uppehålla högre tjänst nödgats flytta till annan ort än den förutvarande tjänstgöringsorten, skall han vara berättigad att erhålla skäligen *ersättning för flyttningskostnad* samt för den ökade utgift, som för honom må hava uppstått därigenom, att han måst vidkännas kostnad för bostad å såväl den gamla som den nya tjänstgöringsorten, allt enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar.

28 §.

Tjänsteman, som å tjänstens vägnar handhar kontant uppbörd eller verkställer kontant utbetalning av medel, må kunna enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder erhålla *felräkningspenningar* till belopp, som bestämmas med hänsyn till de omständigheter, under vilka uppbörd eller utbetalning sker, och i förhållande till den större eller mindre omfattningen därav. Felräkningspenningar må icke i något fall till en och samma tjänsteman utgå med sammanlagt högre belopp för år räknat än 600 kronor.

För tid, varunder här avsedd tjänsteman åtnjuter semester eller eljest icke tjänstgör, uppbäras de med tjänsten förenade felräkningspenningar av vikarien.

29 §.

För tjänstgöring utöver fastställd arbetstid må till manlig tjänsteman, tillhörande någon av 1—12 lönegraderna enligt 9 § avdelning B, samt till kvinnlig tjänsteman *ersättning för overtidsarbete*, där sådant arbete undantagsvis måste äga rum, kunna utbetalas enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t.

30 §.

Till vissa i detta kapitel avsedda tjänstemän utgå för särskilda uppdrag *arvoden* i enlighet med vad i vederbörande stat finnes angivet. Har tjänsteman med sådant uppdrag erhållit annan ledighet än semester eller därmed jämförlig ledighet och vikarie för honom förordnats, beror på prövning av Kungl. Maj:t, i vad man arvodet må för den tid tillgodonjutas.

31 §.

Ersättning till tjänsteman för tjänstgöring vid vederbörande verk må icke — anorledes än såsom *gratifikation eller belöning* från anslag, som anvisats för sådant ändamål — utbetalas utöver vad i detta reglemente förutsättes eller eljest enligt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen må utgå, så framt ej för fullgörande av visst uppdrag eller arbete, som kan anses falla utom tjänstemannens vanliga tjänstutövning, anvisats särskilda medel eller Kungl. Maj:t finner skäl medgiva särskild gottgörelse.

32 §.

Avlider tjänsteman, skall till hans dödsbo såsom *begravningshjälp* utbetalas ett belopp, motsvarande en tiondel av hans oavkortade årslön vid tiden för dödsfallet, dock högst 500 kronor. I nämnda belopp skall den vid dödsfall till följd av olycksfall i arbetet enligt lag och särskild författning utgående begravningshjälp anses inbegripen.

2 avd. Icke-ordinarie befattningshavare.

33 §.

Till vissa icke-ordinarie befattningshavare utgår *arvode* med i staten för vederbörande verk angivet belopp.

34 §.

Beträffande övriga icke-ordinarie befattningshavare fastställas grunderna för avlöningsförmånerna av Kungl. Maj:t, där ej i särskilda fall Kungl. Maj:t överlåter detta på vederbörande verk.

3 avd. Lönenämnd.

35 §.

Där det enligt detta reglemente ankommer på Kungl. Maj:t att utfärda allmänna föreskrifter i ämne, som omhandlas i reglementet, bör, innan sådant ärende till avgörande företages, yttrande inhämtas från en *lönenämnd*, som jämväl har att bereda andra ärenden av huvudsakligen löneteknisk natur, vilka Kungl. Maj:t kan finna lämpligt hänskjuta till densamma.

Denna nämnd, i vilken löntagare-, förvaltnings- och de allmänna intressena böra vara representerade, skall bestå av sju medlemmar, vilka jämte lika antal suppleanter för dem tillsättas av Kungl. Maj:t, varje gång för en tid av tre år.

Instruktion för nämnden utfärdas av Kungl. Maj:t, som jämväl meddelar bestämmelser rörande ersättning till nämndens medlemmar samt om gäldande av kostnaderna för nämndens verksamhet.

4 avd. Reglementets tillämplighet m. m.

36 §.

Innehar tjänsteman omedelbart före den tidpunkt, då detta reglemente träder i kraft för det verk han tillhör, befattning å då gällande stat för verket, och vill han icke underkasta sig detta reglementes villkor och bestämmelser ävensom särskilda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade föreskrifter, och kan han icke heller därtill lagligen förbindas, skall han göra anmälan i nämnda hänseende till vederbörande myndighet före viss av Kungl. Maj:t bestämd tidpunkt. Tjänsteman, som före sistberörda tidpunkt gjort dylik anmälan, skall varda bibehållen vid honom enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänstnehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit honom.

En var annan, som, utan att tillhöra äldre lönestat, vid den tidpunkt, då detta reglemente träder i kraft för vederbörande verk, innehar ordinarie befattning vid verket eller som senare tillträder sådan befattning, är pliktig att underkasta sig detta reglementes föreskrifter och villkor samt särskilda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade föreskrifter ävensom dels minskning i eller upphörande av såväl extra inkomster, som kunna medfölja befattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed, som ock de förmåner och ersättningar, vilka omförmälas i 28, 29 och 30 §§, dels ock de ändrade bestämmelser, som kunna varda utfärdade rörande i 16 § 3 mom. 25, 26 och 27 §§ berörda hänseenden samt i fråga om pension.

Genom beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämmas de verk, å vilkas befattningshavare detta reglemente skall äga tillämpning, ävensom den tidpunkt, från vilken reglementet skall gälla för vederbörande verk.

Bilaga till avlöningsreglementet.

Tjänsteförteckning

angivande ordinarie befattningar vid vederbörande verk ävensom för vissa av dessa befattningar de särskilda lönegrader, till vilka de äro hänförliga enligt den i 9 § av avlöningsreglementet intagna löneplan.

Verk och befattningar.	Avdelning och lönegrad enligt löneplanen.	Verk och befattningar.	Avdelning och lönegrad enligt löneplanen.
Andra huvudtiteln.		Justitiekanslersexpeditionen.	
Justitiedepartementet.		Justitiekansler	A 3
<i>Kansliavdelningen.</i>		Expeditionssekreterare	B 20
Statssekreterare och expeditionschef, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Registrator	B 13
Kansliråd	B 20	Expeditionsvakt	B 1
Förste kanslisekreterare	B 16	Högsta domstolen.	
Registrator	B 14	Justitieråd	A 4
Andre kanslisekreterare	B 13	Förste expeditionsvakt	B 3
<i>Lagavdelningen.</i>		Expeditionsvakter	B 1
Chef för lagavdelningen, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Regeringsrätten.	
Ledamot å lagavdelningen, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Regeringsråd	A 4
Förste kanslisekreterare (med tjänstgöring även å kansliavdelningen)	B 16	Förste expeditionsvakt	B 3
Andre kanslisekreterare (med tjänstgöring även å kansliavdelningen)	B 13	Expeditionsvakt	B 1
Kanslibitråde, kvinnligt	C 3	Nedre justitierevisionen.	
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Revisionssekreterare	B 20
Förste expeditionsvakt	B 3	Protokollssekreterare	B 14
Expeditionsvakter	B 1	Registratorer	B 14
För tjänstgöring såsom statsrådsberedningens expeditionsvakter:		Kanslist	B 13
Förste expeditionsvakter	B 3	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Expeditionsvakt	B 1	Förste expeditionsvakt	B 3
		Expeditionsvakter	B 1
		Svea hovrätt.	
		President	A 3
		Hovrättsråd	B 20

Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.	Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.
Svea hovrätt (forts.).		Förste expeditivsvakt	B 3
Krigshovrättsråd	B 20	Expeditivsvakter	B 1
Sekreterare	B 17	Tredje huvudtiteln.	
Advokatfiskal	B 15	Utrikesdepartementet.	
Överkrigsfiskal	B 15	<i>De tjänstemän, vilka icke äro hän-</i>	
Aktuarier	B 14	<i>förliga till diplomatisk eller kon-</i>	
Arkivarie	B 14	<i>sulär personal.</i>	
Notarier	B 14	Kansliråd (chef för arkivet)	B 20
Fiskaler	B 14	Kamrerare	B 15
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Förste arkivarier	B 15
Förste expeditivsvakt	B 3	Andre arkivarier	B 13
Expeditivsvakter	B 1	Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
Göta hovrätt.		Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
President	A 3	Förste expeditivsvakt	B 3
Hovrättsråd	B 20	Expeditivsvakter	B 1
Sekreterare	B 17	Portvakt	B 1
Advokatfiskal	B 15	Fjärde huvudtiteln.	
Aktuarie	B 14	Försvarsdepartementet.	
Arkivarie	B 14	Statsskreterare, arvode enligt 5 §	—
Notarier	B 14	i reglementet	—
Fiskaler	B 14	Expeditivschef, arvode enligt 5 §	—
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	i reglementet	—
Förste expeditivsvakt	B 3	Chef för lantförsvarets kommando-	—
Expeditivsvakter	B 1	expedition, arvode enligt 5 § i	—
Hovrätten över Skåne och Blekinge.		reglementet	—
President	A 3	Chef för sjöförsvarets kommando-	—
Hovrättsråd	B 20	expedition, arvode enligt 5 § i	—
Sekreterare	B 15	reglementet	—
Advokatfiskal	B 15	Kansliråd	B 20
Notarier	B 14	Förste kansliskreterare	B 16
Fiskaler	B 14	Registrator	B 14
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Andre kansliskreterare	B 13
		Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5

Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.	Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.
Försvarsdepartementet (forts.).		Femte huvudtiteln.	
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Socialdepartementet.	
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Statssekreterare, arvode enligt 5 § i reglementet	—
Förste expeditionsvakt	B 3	Expeditionschef, arvode enligt 5 § i reglementet	—
Expeditionsvakter	B 1	Byråchef för lagärenden, arvode en- ligt 5 § i reglementet	—
Förste expeditionsvakt å lantförsva- rets kommandoexpedition	B 3	Kansliråd	B 20
Förste expeditionsvakt å sjöförsvarets kommandoexpedition	B 3	Kansliråd, tillika fattigvårdsinspek- tör	B 20
Arméförvaltningen.		Förste kanslisekreterare	B 16
<i>Civilpersonalen.</i>		Förste kanslisekreterare, tillika fattig- vårdsinspektörens assistent	B 16
Generalkrigskommissarie	A 3	Registrator	B 14
Krigsråd	B 20	Andre kanslisekreterare	B 13
Tjänstemän (sekreterare och kamre- rare, sekreterare, krigskassör, revi- sionskommissarier, kamrerare, om- budsmän)	B 15	Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
Tjänstemän (bokhållare, notarier, registrator, revisorer)	B 13	Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Förste expeditionsvakt	B 3
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Expeditionsvakter	B 1
Förste expeditionsvakt	B 3	Riksförsäkringsanstalten.	
Expeditionsvakter	B 1	Generaldirektör	A 3
Marinförvaltningen.		Byråchefer	B 20
<i>Civilavdelningen.</i>		Tjänsteman (sekreterare)	B 15
Marinöverkommisarie	A 1	Tjänstemän (notarier, aktuarie, regi- strator)	B 13
Amiralitetsråd	B 20	Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
Tjänstemän (sekreterare, förste revi- sor, kamrerare)	B 15	Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Tjänstemän (aktuarie och registrator, notarier, revisor och bokhållare, revi- sor, marinkassör)	B 13	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Förste expeditionsvakt	B 3
Förste expeditionsvakt	B 3	Expeditionsvakter	B 1
Expeditionsvakter	B 1	Försäkringsrådet.	
		President	A 3
		Försäkringsråd	B 20

Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.	Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.
Försäkringsrådet (forts.).		Medicinalstyrelsen (forts.).	
Tjänsteman (sekreterare)	B 15	Kameralbyråchef	B 20
Tjänsteman (notarie)	B 13	Statsinspektör över köttkontrollen i riket	B 19
Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5	Ombudsman	B 15
Kontorsbiträde, kvinnligt	C 2	Byråveterinär	B 15
Expeditionsvakt	B 1	Sekreterare	B 15
Socialstyrelsen.		Kamrerare	B 15
Generaldirektör, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Kontrollant av hospitalens ekonomi- ska förvaltning	B 15
Byråchefer	B 20	Tjänstemän (notarier, bokhållare, till- lika kassör, bokhållare, tillika notarie)	B 13
Tjänstemän (3 sekreterare, 1 sekre- terare och inspektörsassistent, 3 för- ste aktuarier, 1 förste byråingenjör)	B 15	Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
Tjänstemän (1 byråingenjör, 4 aktua- rier, 1 bibliotekarie och arkivarie)	B 13	Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Förste expeditionsvakt	B 3
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Expeditionsvakter	B 1
Förste expeditionsvakt	B 3	Sjätte huvudtiteln.	
Expeditionsvakter	B 1	Kommunikationsdepartementet.	
Pensionsstyrelsen.		Statssekreterare, arvode enligt 5 § i reglementet	—
Generaldirektör	A 3	Expeditionschef, arvode enligt 5 § i reglementet	—
Byråchefer	B 20	Kansliråd	B 20
Tjänstemän (sekreterare, förste ak- tuarier)	B 15	Förste kanslisekreterare	B 16
Tjänstemän (notarier, aktuarier)	B 13	Registrator	B 14
Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5	Andre kanslisekreterare	B 13
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Förste expeditionsvakt	B 3	Förste expeditionsvakt	B 3
Expeditionsvakter	B 1	Expeditionsvakter	B 1
Medicinalstyrelsen.		Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.	
Generaldirektör, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Överdirektör	A 2
Medicinalråd	B 20	Byråchefer och ledamöter	B 20

Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.	Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.
Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen (forts.).		Finansdepartementet (forts.).	
Byrådirektör och ledamot	B 18	Förste kanslisekreterare	B 16
Förste byråingenjörer	B 16	Förste aktuarie	B 15
Byråingenjörer	B 13	Registrator	B 14
Notarie	B 13	Andre kanslisekreterare	B 13
Registrator, tillika aktuarie	B 13	Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
Revisor och bokhållare	B 13	Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Förste expeditionsvakt	B 3
Förste expeditionsvakt	B 3	Expeditionsvakter	B 1
Expeditionsvakter	B 1	Kammarkollegium.	
Byggnadsstyrelsen.		Generaldirektör	A 3
Generaldirektör, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Kammarråd	B 20
Byggnadsråd	B 20	Förste advokatfiskal	B 18
Byråchef	B 20	Andre advokatfiskal	B 15
Intendenter	B 16	Tjänstemän (5 sekreterare, 3 arkiva- rier)	B 15
Sekreterare	B 15	Arkivarie för lantmåterintredningar	B 15
Kamrerare	B 15	Tjänstemän (2 notarier, 2 fiskaler, 1 registrator)	B 13
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Förste expeditionsvakt	B 3	Förste expeditionsvakt	B 3
Expeditionsvakt	B 1	Expeditionsvakter	B 1
Sjunde huvudtiteln.		Statskontoret.	
Finansdepartementet.		Generaldirektör	A 3
Statssekreterare, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Statskommissarier	B 20
Expeditionschef, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Byrådirektör och ombudsman	B 18
Byråchef för lagärenden, arvode en- ligt 5 § i reglementet	—	Tjänstemän (3 sekreterare, 1 ränt- mästare, 1 kamrerare och kassakon- trollant, 1 kamrerare)	B 15
Kansliråd	B 20	Tjänstemän (9 revisorer och bokhål- lare, 2 notarier, 1 registrator)	B 13
		Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
		Kanslibiträden, kvinnliga	C 3

Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.	Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.
Statskontoret (forts.).		Riksräkenskapsverket.	
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Generaldirektör	A 3
Förste expeditionsvakt	B 3	Byråchefer	B 20
Expeditionsvakter	B 1	Förste revisorer	B 15
Mynt- och justeringsverket.		Revisorer	B 14
Myntdirektör	A 1	Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
Förste ingenjör	B 16	Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Förste ingenjör	B 15	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Kamrerare	B 15	Förste expeditionsvakt	B 3
Ingenjörer	B 13	Expeditionsvakter	B 1
Kassör	B 13	Kontrollstyrelsen.	
Förste expeditionsvakt	B 3	Överdirektör	A 2
Kammarrätten.		<i>Avdelningen för kontrollen över till- verkningsavgifter.</i>	
President	A 3	Överingenjörer	B 15
Kammarrättsråd	B 20	Ledamot och sekreterare	B 15
Kammarrättsråd (med revisionsrotel)	B 20	Expeditionsvakt	B 1
Sekreterare	B 15	<i>Avdelningen för rusdrycksförsälj- ningsärenden.</i>	
Advokatfiskal	B 15	Ledamot och byråchef	B 20
Tjänstemän (8 notarier, 1 aktuarie och registrator, 1 aktuarie)	B 13	Sekreterare	B 15
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Inspektör	B 15
Förste expeditionsvakt	B 3	Förste aktuarie	B 15
Expeditionsvakter	B 1	Aktuarie	B 13
Statistiska centralbyrån.		Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Överdirektör	A 2	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Byråchefer	B 20	<i>Avdelningen för ärenden angående skattefri sprit m. m.</i>	
Förste aktuarier (därav 1 bibliotekarie)	B 15	Ledamot och byråchef	B 20
Aktuarier (därav 1 registrator)	B 13	Laborator	B 15
Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5	Sekreterare	B 15
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Inspektör	B 15
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Aktuarie	B 13
Förste expeditionsvakt	B 3	Laboratoriebiträde, kvinnligt	C 5
Expeditionsvakt	B 1	Kanslibiträde, kvinnligt	C 3

Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.	Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.
Kontrollstyrelsen (forts.).		Kungl. biblioteket (forts.).	
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Kontorsbiträde, kvinnligt	C 2
Expeditionsvakt	B 1	Förste expeditionsvakt	B 3
		Expeditionsvakter	B 1
Åttonde huvudtiteln.		Nationalmuseum.	
Ecklesiastikdepartementet.		Överintendent	A 1
Statssekreterare, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Intendenter (avdelningsföreståndare) .	B 16
Expeditionschef, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
Kansliråd	B 20	Förste expeditionsvakt (tekniskt biträde vid handteknings- och gravyravdel- ningen)	B 3
Förste kanslisekreterare	B 16	Förste expeditionsvakt, tillika port- vakt	B 3
Registrator	B 14	Förste expeditionsvakter	B 3
Andre kanslisekreterare	B 13	Expeditionsvakt, tillika gårdskarl . .	B 1
Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5	Expeditionsvakter	B 1
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Vitterhets-, historie- och antikvi- tetsakademien.	
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Riksantikvarie	A 1
Förste expeditionsvakt	B 3	Antikvarier (avdelningsföreståndare) .	B 16
Expeditionsvakter	B 1	Kontorsbiträde, kvinnligt	C 2
Riksarkivet.		Förste expeditionsvakter	B 3
Riksarkivarie	A 2	Universitetskanslersexpeditionen.	
Arkivråd	B 20	Kanslerssekreterare	B 20
Förste arkivarier	B 15	Kanslibitråde, kvinnligt	C 3
Andre arkivarier	B 13	Skolöverstyrelsen.	
Registrator	B 13	Generaldirektör	A 3
Kanslibiträden, kvinnliga	C	Ledamöter	B 20
Förste expeditionsvakt	B 3	Förste bibliotekskonsulent	B 15
Expeditionsvakter	B 1	Sekreterare	B 15
Eldare	B 1	Andre bibliotekskonsulent	B 13
Kungl. biblioteket.		Notarier	B 13
Riksbibliotekarie	A 1	Registrator och aktuarie	B 13
Förste bibliotekarier	B 15	Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
Andre bibliotekarier	B 13	Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3		

Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.	Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.
Skolöverstyrelsen (forts.).		Kommerskollegium (forts.).	
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Sekreterare	B 15
Förste expeditionsvakt	B 3	Kamrerare	B 15
Expeditionsvakter	B 1	Förste byråingenjörer	B 15
<i>Skolöverstyrelsens statistiska avdelning.</i>		Teknisk konsulent	B 15
Chef	B 20	Sjötekniskt biträde	B 15
Förste aktuarie	B 15	Förste aktuarier	B 15
Aktuarier	B 13	Redaktör	B 15
Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5	Notarier	B 13
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Aktuarier	B 13
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Registrator	B 13
Expeditionsvakt	B 1	Kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
		Kanslibiträden, kvinnliga	C 3
Tionde huvudtiteln.		Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Handelsdepartementet.		Förste expeditionsvakt	B 3
Statssekreterare och expeditionschef, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Expeditionsvakter	B 1
Kansliråd	B 20	Lotsstyrelsen.	
Förste kanslisekreterare	B 16	Generallotsdirektör	A 3
Registrator	B 14	Byråchefer	B 20
Andre kanslisekreterare	B 13	Överingenjör	B 20
Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5	<i>Kanslibyrån.</i>	
Kanslibiträde, kvinnligt	C 3	Sekreterare	B 15
Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2	Kamrerare	B 15
Förste expeditionsvakt	B 3	Registrator	B 13
Expeditionsvakter	B 1	Revisorer och bokhållare	B 13
Kommerskollegium.		Kassör och bokhållare	B 13
Generaldirektör, arvode enligt 5 § i reglementet	—	Kanslibiträde, kvinnligt	C 3
Byråchefer	B 20	Kontorsbiträde, kvinnligt	C 2
Byrådirektör och överinspektör	B 19	<i>Fyringenjörkontoret.</i>	
Navigationsskoleinspektör	B 19	Fyringenjörer	B 15
Skeppsmättningsöverkontrollör och överinspektör	B 19	Verkmästare	B 13
Byrådirektör	B 18	Materialförvaltare	B 13
		Förste expeditionsvakt	B 3
		Expeditionsvakter	B 1

Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.	Verk och befattningar.	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen.
Patent- och registreringsverket.		Patent- och reg:sverket (forts.).	
Generaldirektör	A 3	Kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
Byråchefer	B 20	Förste expeditionsvakt	B 3
Byrådirektörer	B 18	Expeditionsvakter	B 1
Förste byråingenjörer	B 15	Försäkringsinspektionen.	
Bibliotekarie	B 15	Överdirektör	A 2
Sekreterare	B 15	Ledamot och byrådirektör	B 18
Byråingenjörer	B 13	Förste aktuarie	B 15
Kassör och räkenskapsförare	B 13	Förste revisorer	B 15
Registrator	B 13	Revisor	B 13
Föreståndare för granskning av varu- märken	B 13	Kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
Notarier	B 13	Kanslibitråde, kvinnligt	C 3
Kanslibiträden, kvinnliga	C 3	Expeditionsvakt	B 1

Bilaga 2.

Förslag
till
kungörelse

angående tillämpning av avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, m. m.

A. Ifrågavarande reglemente skall från och med den 1 januari 1922 äga tillämpning å tjänstemän vid

statsdepartement, dock beträffande utrikesdepartementet allenast å icke diplomatisk eller konsulär personal, justitiekanslersexpeditionen, högsta domstolen, regeringsrätten, nedre justitierevisionen, rikets hovrätter, arméförvaltningen, dock allenast å civilpersonalen, marinförvaltningens civilavdelning, riks försäkringsanstalten, försäkringsrådet, socialstyrelsen, pensionsstyrelsen, medicinalstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, byggnadsstyrelsen, kammarkollegium, statskontoret, mynt- och justeringsverket,	kammarrätten, statistiska centralbyrån, riksräkenskapsverket, kontrollstyrelsen, riksarkivet, kungl. biblioteket, nationalmuseum, vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, universitetskanslersexpeditionen, skolöverstyrelsen, lantbruksstyrelsen, stuteriöverstyrelsen, lantmäteristyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, statens meteorologisk- hydrografiska anstalt, kommerskollegium, lotsstyrelsen, patent- och registreringsverket samt försäkringsinspektionen.
---	---

B. Beträffande tjänstemän vid nedanstående verk skola från och med den 1 januari 1922 i övrigt följande särskilda bestämmelser lända till efterrättelse, nämligen:

1. *högsta domstolen:*

med justitierådsämbete må ej förenas uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för bolag, verk, förening eller inrättning, som driver bank- eller försäkringsrörelse, eller vars verksamhet eljest har huvudsakligen ekonomiskt syfte, ej heller befattning som tjänsteman i bolag, verk, förening eller inrättning, som nyss sagts,

13 § i avlöningsreglementet angående förflyttningskyldighet m. m. skall ej äga tillämpning å justitieråd,

vad i 16 § sägs om tjänstehinder på grund av behörigen styrkt sjukdom skall icke äga tillämpning å justitieråd,

i stället för vad i 21 § i reglementet stadgas om semester skola gälla föreskrifterna i lagen den 14 maj 1915 angående högsta domstolens tjänstgöring på avdelningar;

2. *regeringsrätten:*

med regeringsrådsämbete må ej förenas uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för bolag, verk, förening eller inrättning, som driver bank- eller försäkringsrörelse, eller vars verksamhet eljest har huvudsakligen ekonomiskt syfte, ej heller befattning som tjänsteman i bolag, verk, förening eller inrättning, som nyss sagts,

13 § i avlöningsreglementet angående förflyttningskyldighet m. m. skall ej äga tillämpning å regeringsråd,

vad i 16 § sägs om tjänstehinder på grund av behörigen styrkt sjukdom skall icke äga tillämpning å regeringsråd,

i stället för vad i 21 § i reglementet stadgas om semester skola gälla föreskrifterna i lagen den 26 maj 1909 om regeringsrätten;

3. *nedre justitierevisionen:*

i stället för vad i 13 § i reglementet sägs om förflyttning till annan tjänst skall gälla, att den, som tillträtt eller tillträder ordinarie befattning som revisionssekreterare, skall vara pliktig att utan minskning i honom tillförsäkrade avlöningsförmåner övertaga ledamotsbefattning i överrätt, enligt vad därom vid framtida indragning av revisionssekreterartjänster i samband med en allmän omorganisation av domstolsväsendet kan varda i laga ordning stadgat, dock med iakttagande därav, att skyldigheten att låta sig förflytta till annan befattning åligger de i tjänsten yngre framför de äldre;

4. *rikets hovrätter:*

i stället för vad i 13 § sägs om förflyttning till annan tjänst skall gälla, att innehavare av ordinarie befattning skall vara underkastad den förflyttning till annan ort, varom vid möjligen inträdande förändringar i avseende å hovrätternas organisation eller förläggningsorter eller eljest i allmänhet kan varda stadgat, dock med iakttagande av att inom vederbörande lönegrad skyldigheten uti ifrågavarande hänseende åligger de i graden yngre framför de äldre, i vilket avseende hovrättsråd, som före utnämningen till nämnda befattning varit ordinarie revisionssekreterare men icke tidigare innehåft hovrättsrådsämbete, äger för bestämmandet av den ordning, i vilken skyldighet i berörda hänseende skall för honom inträda, tillgodoräkna sig den tid, varunder han innehåft revisionssekreterarbefattning,

i stället för vad i 21 § i reglementet sägs om semester skall gälla, att president, ledamöter och fiskaler äga årligen åtnjuta sommarferier, president och en var av ledamöterna 45 dagar samt fiskalerna en var, efter vederbörande hovrätts bestämmande, högst 45 dagar, samt att notarierna äga, efter vederbörande hovrätts bestämmande, åtnjuta kostnadsfri ledighet en var 30 dagar under sommarferierna, vilken ledighet må kunna av hovrätten utsträckas över 30 dagar under tid då division, på vilken notarie är indelad, har sommarferier, under förutsättning likväl att notarien avslutat sitt arbete för divisionen samt att han icke heller behöver under nämnda tid tagas i anspråk vare sig såsom biträde vid notariegöromål å annan division eller för bestridande av högre eller med hans egen likställd befattning;

5. *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:*

tjänsteman får icke åtaga sig byggnadsarbetens utförande på entreprenad eller mottaga anställning i entreprenörs tjänst;

6. *byggnadsstyrelsen:*

med ordinarie befattning må ej förenas sådant enskilt arkitektuppdrag, som, vad angår chefen, Kungl. Maj:ts och, vad angår innehavare av annan befattning, styrelsen finner inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket;

7. *kammarrätten:*

i stället för vad i 21 § i reglementet sägs om semester skall beträffande presidenten och kammarrättsråden gälla, att de äga årligen åtnjuta ferier 45 dagar;

8. *kontrollstyrelsen:*

tjänsteman må ej deltaga i styrelsen av eller vara anställd vid bolag eller annat företag, som idkar handel med eller tillverkning av rusdrycker, skattefri sprit eller alkoholhaltiga preparat, ej heller själv idka sådan rörelse;

9. *lantmäteristyrelsen:*

innehavare av ordinarie befattning äger icke, byråchef, byrådirektör, lantmäterifiskal och arkivarie utan Kungl. Maj:ts och annan tjänsteman utan styrelsens efter särskild prövning i varje fall lämnade tillstånd utföra lantmäteriförrättningar i orterna;

10. *Sveriges geologiska undersökning:*

tjänsteman må allenast genom verkets förmedling och under villkor i övrigt, som varda angivna i dess instruktion, åtaga sig praktiskt geologiska undersökningar åt enskilda;

11. *statens meteorologisk- hydrografiska anstalt:*

tjänsteman må allenast genom anstaltens förmedling och under villkor i övrigt, som varda angivna i dess instruktion, åtaga sig praktiskt hydrografiska eller meteorologiska undersökningar och utredningar åt kommuner och enskilda;

12. *patent- och registreringsverket:*

tjänsteman må icke mot ersättning biträda annan person vid uppfinnings utarbetande eller tillgodogörande;

13. *försäkringsinspektionen:*

chef, byrådirektör, förste aktuarie, förste revisor eller revisor må ej deltaga i styrelsen av eller vara anställd vid försäkringsbolag eller utländsk försäkringsanstalt, som erhållit tillstånd att här i riket driva försäkringsrörelse, ej heller vara aktieägare eller garant i sådant företag.